

MOSTY

Pokusy ministra financí s neziskovými organizacemi

Bc.
Mgr.
Ing.
PhDr.
Ph.D.

humanitní
ekonomické
právní obory

ŠKOLA
BEZ
BARIÉR

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

je organizací s celostátní působností. Základním cílem její činnosti je obhajoba, prosazování a naplňování práv, zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením, a to bez ohledu na druh, věk a rozsah zdravotního postižení.

Kontakty:

NRZP ČR
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
www.nrzp.cz, e-mail: nrzpcr@nrzp.cz
tel.: 266 753 421

Poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR (bezplatná poradna)

Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
tel.: 266 753 427
fax: 266 753 431
e-mail: poradnanrzp@nrzp.cz
SMS linka pro neslyšící: 736 105 585

Konzultační hodiny:

Pondělí	9.00–12.00	13.00–16.30
Úterý	9.00–12.00	13.00–16.00
Středa	9.00–12.00	13.00–17.00
Čtvrtek	9.00–12.00	13.00–16.00
Pátek	9.00–11.00	

Poradny NRZP ČR v regionech:

(bezplatné poradny)

Prostřednictvím sítě regionálních Poraden NRZP ČR.
Adresář na www.nrzp.cz
e-poradna: www.poradnazp.cz
Info o kontaktech na poradny: 266 753 427

Podpora zaměstnávání OZP

Prostřednictvím specializovaného webu
www.praceprozp.cz.

Sbírkový účet NRZP ČR

Schváleno MHMP č. MHMP/1179805/2011
Sbírka je určena na financování těchto aktivit:

- Informovanost osob se zdravotním postižením o možnosti získání euroklíče.
- Informovanost o místech osázených eurozámky.
- Nákup klíčů pro osoby se zdravotním postižením.
- Podpora poradenství NRZP ČR.

Sbírkový účet číslo: 248896031/0300

Všem dárcům předem děkujeme.

Editorial

Vážení čtenáři,

je tomu již osm měsíců, co vstoupila v platnost novela zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Došlo tím k zásadní změně v rozdělování výnosů z těchto her. Do konce roku 2011 měly loterní společnosti povinnost odvádět 20 % odvodů ze svých zisků neziskovým organizacím. Od roku 2012 jsou všechny daně a odvody z loteriích her příjmem obcí a státního rozpočtu. Sportovní organizace a neziskové organizace tak rázem přišly o příjmy v úhrnné částce přibližně 3,5 miliardy korun. Jak pro neziskové organizace, tak pro sportovní organizace je to obrovská ztráta. Většina těchto organizací nyní řeší způsob přežití a hledání jiných zdrojů financování. Bohužel v dnešní krizové situaci je to boj s větrnými mlýny. I NRZP ČR tato změna zákona citelně postihla. Přišli jsme přibližně o jednu třetinu příjmů. Nyní intenzivně hledáme jiné zdroje financování, abychom zajistili ochranu práv a zájmů osob se zdravotním postižením a dokázali být skutečnými obhájci lidí se zdravotním postižením v ČR. Více o financování neziskového sektoru se dočtete uvnitř časopisu.

Václav Krása

Obsah

- 2 NRZP ČR se kvůli sKartě obrátila na antimonopolní úřad
- 2–3 Senát proti sKartě
- 3 Nový projekt zlepšit kvalifikaci zdravotně znevýhodněných zaměstnanců
- 4 Nejde jen o DPH
- 5 Potíže rodin vychovávajících děti s Aspergerovým syndromem
- 6–7 Podpora respektu k různosti ve výuce
- 7–8 Výuka různosti na školách – od metodiky k praxi
- 8 Nový projekt naučí pracovníky úřadů práce lépe komunikovat s osobami se zdravotním postižením
- 9 V nakladatelství Albatros vyšel cestovní průvodce „Kam bez bariér – Plzeňsko“
- 11–13 Aktuální nabídka vzdělávacích kurzů
- 14 Informační portál eSeznam pomáhá osobám se zdravotním postižením
- 16 Neziskový sektor po osmi měsících bez podpory z loterijských her
- 20–21 OZP musejí dostat šanci dokázat, že jsou rovnocennými partnery
- 21–22 Krajské rady osob se zdravotním postižením – jak dál?
- 23 Pozvánka na konferenci Rovná práva pro všechny
- 24–25 Cít pro spravedlnost máme vrozený, říká ombudsman Pavel Varvařovský
- 25 Nenechte si ujít 10. jubilejní ročník cen MOSTY
- 26–30 Okénko do poraden NRZP ČR
- 30–31 Představujeme členské organizace NRZP ČR
- 31 V Evropském parlamentu budou zasedat osoby se zdravotním postižením

NRZP ČR se kvůli sKartě obrátila na antimonopolní úřad

Text: Václav Krása
Foto: Pavel Paldus

NRZP ČR podala 23. července podnět Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k prošetření uzavřeného smluvního vztahu mezi MPSV ČR a Českou spořitelnou, a.s. ÚOHS nám 16. srpna oznámil, že zahájil správní řízení k této věci, a vyzval MPSV ČR a Českou spořitelnu k předložení příslušné dokumentace. Zároveň je vyzval, aby se vyjádřily k našemu podnětu. Naší snahou je zpochybnit skutečnost, že smlouva byla řádně uzavřena. Jsme přesvědčeni o tom, že nebyly dodrženy podmínky koncesního zákona a zákona o veřejných zakázkách. Zadavatel, tedy MPSV ČR, při zadávacím řízení uvedl jako jednu z podmínek, že při realizaci projektu karty sociálních systémů nebude Česká spořitelna přijímat platby z veřejných prostředků.

Dne 30. června 2011 zveřejnilo MPSV ČR oznámení o vyhlášení obchodní veřejné soutěže podle obchodního zákoníku o nejvhodnější návrh na uzavření smlouvy o zajištění administrace výplaty nepojistných dávek, dávek z oblasti státní politiky zaměstnanosti a provozování karty sociálních systémů. Ve zvláštních podmínkách tohoto oznámení ministerstvo uvedlo, že nesmí dojít ke vzniku povinnosti MPSV ČR nebo příjemce dávky poskytnout vítězi obchodní veřejné soutěže v souvislosti se zajištěním administrace výplaty dávek a provozováním karty sociálních systémů jakoukoliv odměnu, náhradu nákladů nebo jiné obdobné plnění, než je plnění uvedené ve zvláštních

podmínkách. MPSV ČR uveřejnilo 24. října 2011 rozhodnutí o výběru nejvhodnějšího návrhu v obchodní veřejné soutěži, kterým byl návrh České spořitelny. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže poté 9. prosince 2011 rozhodl zastavit správní řízení, které zahájil na podnět třetích osob 23. září 2011. V odůvodnění tohoto rozhodnutí úřad uvedl, že konstrukce smluvních vztahů mezi MPSV ČR, Českou spořitelnou a klienty, jak jsou definovány ve zvláštních podmínkách soutěže, nezakládá povinnost zadavatele (MPSV ČR) hradit náklady na zajištění provozu systému administrace sociálních dávek z veřejných prostředků. Proto také nemusela být naplněna ustanovení zákona o veřejných zakázkách, a poptávka MPSV ČR týkající se karty sociálních systémů tudíž nepředstavuje veřejnou zakázku. Na základě tohoto rozhodnutí byla později uzavřena smlouva mezi MPSV ČR a Českou spořitelnou.

NRZP ČR je přesvědčena o tom, že MPSV ČR a Česká spořitelna nedodržely ustanovení zvláštních podmínek zadávacího řízení, protože za jednotlivé úkony s kartou sociálních systémů budou klienti povinni platit, a to ze svých dávek, což jsou vlastně také veřejné prostředky. Proto se domníváme, že smlouva mezi MPSV ČR a Českou spořitelnou není platná, neboť ministerstvo mělo využít k výběru vhodného správce k administraci výplaty dávek a provozování karty sociálních systémů zákon o veřejných zakázkách nebo koncesní zákon. Vzhledem k tomu, že se tak nestalo, rozhodla se NRZP ČR podat podnět k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, aby celou tuto záležitost prošetřil.

Senát proti sKartě

Text: Václav Krása

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR se již několik měsíců intenzivně snaží, aby karty sociálních systémů zůstaly pouze identifikačními průkazy stupně zdravotního postižení. To znamená průkazkami TP, ZTP a ZTP/P. Odmítáme, aby součástí tohoto průkazu (tzv. sKarty) byla také bankovní karta. Důvodů, proč odmítáme sKartu je mnoho. Dovolím si je shrnout v několika bodech.

- Ztotožňujeme se se stanoviskem ombudsmana, který odmítá propojení veřejné listiny (průkazka ZTP) s platební kartou. Ombudsman vyzval zákonodárce, aby podali ústavní stížnost, neboť tento princip je nepřijatelný.
- Zavedení tohoto systému je ukázkovým příkladem nepřímé diskriminace, tak jak ji charakterizuje zákon č. 189/2009 Sb., tzv. antidiskriminační zákon (obecně ustanovení diskriminuje určitou skupinu občanů v přístupu ke službám).
- Je lživé tvrzení České spořitelny, a.s., i MPSV ČR, že v zahraničí jsou funkční projekty distribuce dávek prostřednictvím platebních karet (jsou uvedeny státy Itálie, Holandsko, Polsko, Španělsko, Rus-

ko a další). NRZP ČR má k dispozici průzkum užívání platebních karet při distribuci dávek. Ve všech těchto zemích je tento systém používán pouze u tzv. chudinských dávek, kde hrozí, že tyto dávky nebudou použity k nákupu potravin.

- Většina bankomatů je pro různé osoby nepřístupná jak z hlediska vzdálenosti, tak i bariérovosti. Tudíž je zřejmé, že desítky tisíc lidí si nebudou moci vybrat finanční prostředky. Pokud je budou vybírat z jiných bankomatů než České spořitelny, zaplatí za každou transakci 40 korun. Budou-li tak činit u obchodníků, kdy jde o tzv. cash back, platí se za každou transakci 6 korun, přičemž výběr je limitován do určité částky.
- Přibližně 40 % seniorů a osob se zdravotním postižením pobírá dávky prostřednictvím poštovních poukázek. Tato služba je poskytována bezplatně. Zavedením karty sociálních systémů bude každý příjemce muset platit za doručení peněz poštovní poukázkou.
- Všichni držitelé sKarty si budou muset otevřít účet u České spořitelny, který bude určen pouze k transakcím s těmito dávkami. Je zcela nelogické, aby občan, který má účet u jakékoliv banky a doposud mu byly dávky poskytovány na tento účet, byl povinen si otevřít extra účet u České spořitelny, aby mu na něj přišly dávky a z tohoto speciálního účtu si je převáděl na svůj standardní účet.
- MPSV ČR neustále uvádí, že držitelé sKaret si budou moci nakupovat jejich prostřednictvím v obchodních řetězcích, prodejnách COOP a podobně. Je to zcela účelová a nepravdivá argumentace. Příspěvek na péči je určen na nákup služeb a nikoliv na nákup potravin, na což jsme přitom MPSV ČR neustále upozorňováni. Poskytovatelé služeb nemají platební terminály a je možno jim platit pouze hotově anebo převodem z účtu na účet. Avšak jakákoliv jiná transakce z účtu sKarty bude zpoplatněna.
- MPSV ČR vůbec neuvádí, že u tzv. cash backu je vybrání jakékoliv částky v prodejnách podmíněno nákupem v této prodejně, a to minimálně ve výši 300 korun, přičemž maximální výběr hotovosti je limitován částkou 1 500 Kč. To je samozřejmě pro všechny transakce nevýhodné už proto, že tento výběr je zpoplatněn částkou 6 korun.
- Česká spořitelna sdělila, že na každém bankovním účtu sKarty musí zůstat minimální zůstatek. To znamená, že příjemce dávky si ji nebude moci vybrat celou, což například u dávky příspěvek na mobilitu, která činí 400 Kč, je zcela nesmyslné.
- Výběry z bankomatů jsou dále limitovány tím, že bankomaty umějí vydávat bankovky pouze se sudými čísly. Takže například když příjemce dávky bude mít na speciálním účtu k sKartě zůstatek 380 korun, tak si z bankomatu bude moci vybrat pouze 200 Kč.

- Zásadním problémem sKarty jako platební karty je skutečnost, že bude při různých žádostech kopírována jako důkaz toho, že žadatel je držitelem průkazu TP, ZTP a ZTP/P. Řada dávek je tímto kopírováním dokladu podmíněna. Tím však druhá strana bude mít k dispozici identifikační číslo platební karty, což je velmi nebezpečné z důvodu možného zneužití. Na internetu je možnost se dostat k detailním informacím o této kartě.
- NRZP ČR odmítá současný stav, kdy se smlouvy o založení speciálního bankovního účtu uzavírají na pobočkách Úřadu práce. Stát tak prostřednictvím Úřadu práce dělá dealera privátnímu subjektu – České spořitelně, a.s. Domníváme se, že tím došlo k porušení všech principů, které jasně definují úlohu státu a úlohu privátních subjektů. Věříme, že tuto skutečnost posoudí také zákonodárci a že připraví ústavní stížnost směřovanou právě k problémům diskriminace, spojení veřejné listiny s bankovní kartou a úlohou státu jako dealera privátního subjektu.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem jsme oslovili senátory v čele s místopředsedou horní komory Zdeňkem Škromachem a požádali jsme je o předložení návrhu zákona, který by zrušil funkci platební karty u všech dávek kromě dávek hmotné nouze. Senátoři tento návrh zákona předložili v červenci jako tisk č. 385. Návrh zákona již prošel prvním čtením v Senátu a v současné době je projednáván v senátních výborech. Zatím s ním všechny vyslovily souhlas. Druhé a třetí čtení zákona se uskuteční koncem září. Předpokládáme, že Senát zákon schválí, poté bude předložen k projednání Poslanecké sněmovně. NRZP ČR je přesvědčena, že je čím dál více zřejmé, že karta sociálních systémů je velmi zpochybnitelný projekt a že realizací záměru zavedení karet sociálních systémů dochází k porušování platné právní úpravy. Dovolím si citovat z důvodové zprávy k senátnímu tisku 385. „Je zcela zřejmé, že v případě, kdy dá příjemce jakékoliv dávky prostřednictvím karty sociálních systémů pokyn k zaslání dávky na jiný účet, získává tím Česká spořitelna, a.s., informaci o tom, jaký účet a u kterého peněžního ústavu mají příjemci dávek. Vzhledem k tomu, že takovýchto osob bude více než milion, je zřejmé, že dochází k hrubému porušení pravidel rovné soutěže. Navíc se k soukromému subjektu dostávají informace podléhající režimu podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.“

Věřím, že senátoři i poslanci dojdou ke stejnému závěru jako my, že karta sociálních systémů je projekt, který porušuje zákony a příjemcům dávek přináší různé potíže. Je možné, že České spořitelně, a.s., a některým jednotlivcům přináší hmotný zisk. Zákony však nemají být přijímány proto, aby na nich vydělali jednotlivci, ale měly by stanovovat pravidla, která jsou dobrá pro všechny.

Nový projekt zlepší kvalifikaci zdravotně znevýhodněných zaměstnanců

Začátkem února letošního roku byl zahájen projekt „Vzdělávání zaměstnanců PROJEKT INTEGRACE o.p.s.“, registrační číslo CZ.2.17/1.1.00/34455. Jeho cílem je zvýšit kvalifikaci zaměstnanců společnosti Projekt Integrace o.p.s., kteří jsou převážně ze znevýhodněných skupin, a jsou tak ohroženi vyšším rizikem ztráty zaměstnání. V rámci projektu se uskuteční 20 školení zaměřených na oblast informačních technologií, soft skills a odborných znalostí a dovedností potřebných pro výkon pracovních pozic zaměstnanců ve společnosti.

Díky účasti na těchto vzdělávacích aktivitách dojde k prohloubení a rozšíření kvalifikace 46 zdravotně znevýhodněných zaměstnanců

a 6 zaměstnanců s nižší kvalifikací, kteří tak budou mít snazší uplatnění na trhu práce.

V rámci realizace projektu bylo koncem března vyhlášeno výběrové řízení, v němž byl vybrán vhodný dodavatel vzdělávacích aktivit.

V současné době se zaměstnanci společnosti účastní vzdělávacího kurzu zaměřeného na práci s IT.

Projekt „Vzdělávání zaměstnanců Projekt Integrace o.p.s.“, který vznikl v rámci Operačního programu Praha-Adaptabilita, je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Nejde jen o DPH

Text: Jan Hutař

Lidi se zdravotním postižením nepostihnou jen vyšší DPH, změny v oblasti zdravotnictví a jiné pohromy, o nichž se diskutuje, ale i velmi dobře utajená změna právní úpravy otázek vztahujících se k pomoci státu v otázce bydlení. Součástí vládního návrhu zákona o změně daňových, pojistných a jiných zákonů v souvislosti se snížením schodku veřejných rozpočtů je také zásadní změna dávek na bydlení. Zaniká stávající příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory i doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi. Má je nahradit nově koncipovaný příspěvek na náklady na bydlení v systému pomoci v hmotné nouzi. Tato změna přinese nejen významné snížení příspěvku, ale také to, že člověk bude muset po třech měsících pobírání příspěvku prodávat svůj majetek, neboť v režimu pomoci v hmotné nouzi se posuzuje i možnost využití majetku včetně majetku nezletilých dětí a uplatnění pohledávek vůči jiným osobám nebo jiným sociálním systémům.

Uvedené údaje ukazují, jak těžký bude dopad na obyvatele bytů zvláštního určení, jejichž rozloha je větší oproti průměru, a rovněž náklady na vytápění mají imobilní osoby zvýšené. Ani lidé ve vlastnické formě bydlení nemají žádný důvod k jásotu. Osamělá osoba ztratí nárok na příspěvek již při příjmu o 100 Kč přesahujícím minimální mzdu a čtyř- a vícečlenná rodina při celkovém příjmu nižším než průměrná mzda. Tyto údaje platí pro situaci, kdy náklady na bydlení jsou v obou případech stejné nebo vyšší než navrhovaná částka limitních nákladů na bydlení. Jejich výše je v navrhovaném zákonu shodná se stávající částkou normativních nákladů na bydlení.

Počet osob	Družstevní a vlastní byty	Praha	ostatní obce
1	Částka normativních nákladů	4 053	4 053
	Hranice příjmů pro nárok	11 580	13 510
	Hranice příjmů od dubna 2013	8 106	8 106
	Ztráta příspěvku	1 216	1 621
2	Částka normativních nákladů	6 042	6 042
	Hranice příjmů pro nárok	17 263	20 140
	Hranice příjmů od dubna 2013	12 084	12 084
	Ztráta příspěvku	1 813	2 417
3	Částka normativních nákladů	8 421	8 421
	Hranice příjmů pro nárok	24 060	28 070
	Hranice příjmů od dubna 2013	16 842	16 842
	Ztráta příspěvku	2 526	3 368
4 a víc	Částka normativních nákladů	10 699	10 699
	Hranice příjmů pro nárok	30 569	35 663
	Hranice příjmů od dubna 2013	21 398	21 398
	Ztráta příspěvku	3 210	4 280

Černě uvedené údaje zobrazují dosavadní stav. Červená čísla pak navrhované dopady. Tučným písmem je uvedena dosavadní výše příspěvku na bydlení, která dosud náleží v okamžiku, kdy již nebude nárok na příspěvek na náklady na bydlení. Přitom nejde o roční, ale měsíční částky.

Počet osob	Nájemní bydlení	Praha	100 000+	50 000–99 999	10 000–49 999	do 9 999
1	Částka normativních nákladů	7 068	5 616	5 325	4 563	4 379
	Hranice příjmů pro nárok	20 194	18 720	17 750	15 210	14 597
	Hranice příjmů od dubna 2013	14 136	11 232	10 650	9 126	8 758
	Ztráta příspěvku	2 120	2 246	2 130	1 825	1 752
2	Částka normativních nákladů	10 144	8 157	7 796	6 715	6 464
	Hranice příjmů pro nárok	28 983	27 190	25 987	22 383	21 547
	Hranice příjmů od dubna 2013	20 288	16 314	15 592	13 430	12 928
	Ztráta příspěvku	3 043	3 263	3 118	2 686	2 586
3	Částka normativních nákladů	13 813	11 214	10 742	9 330	9 001
	Hranice příjmů pro nárok	39 466	37 380	35 807	31 100	30 003
	Hranice příjmů od dubna 2013	27 626	22 428	21 484	18 660	18 002
	Ztráta příspěvku	4 144	4 486	4 297	3 732	3 600
4 a víc	Částka normativních nákladů	17 269	14 135	13 565	11 862	11 466
	Hranice příjmů pro nárok	49 340	47 117	45 217	39 540	38 220
	Hranice příjmů od dubna 2013	34 538	28 270	27 130	23 724	22 932
	Ztráta příspěvku	5 181	5 654	5 426	4 745	4 586

Prodej nebo jiné využití majetku se nevyžaduje u

- nemovitosti nebo bytu, které občan využívá k přiměřenému trvalému bydlení,
- prostředků zdravotnické techniky,
- zvláštních pomůcek osob s těžkým zdravotním postižením; zvláštní pomůckou se rozumí taková pomůcka, na kterou je možné poskytnout příspěvek podle zvláštního právního předpisu,
- motorového vozidla, které je využíváno k výdělečné činnosti nebo k jiným způsobem nezajistitelné dopravě do školy nebo zaměstnání,
- uzavřeného penzijního připojištění se státním příspěvkem.

K navrhovaným změnám se vyjádřil veřejný ochránce práv, podle něhož jde o zásah, který může dostat tisíce seniorů a rodin s malými dětmi pod hranici existenčního minima. Viz <http://www.ochrance.cz/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2012/k-navrhovanam-zmenam-v-davkach-na-bydleni/>. Kromě přechodu do režimu hmotné nouze je velmi důležitá změna podílu vynakládaných prostředků na bydlení z dosavadních 30 %, resp. 35 % v Praze, na 50 %. Dopady těchto opatření na rodiny v nájemním i vlastnickém bydlení ukazují následující tabulky.

Potíže rodin vychovávajících děti s Aspergerovým syndromem

(z dopisu matky adresovaného ministrům práce a školství)

Text: Vanda Kratochvílová

Když se nám syn narodil, byl v pořádku, vypadal jako normální miminko. Až do očkování proti obrně. Po něm se změnil v úzkostné dítě, které pořád plakalo a bylo neutišitelné, nespalo a bylo často nemocné s nutností hospitalizací. Takže si asi dokážete představit, jak jsme v rodině první roky jeho života prožívali. Naštěstí mám muže, který mi pomáhá, když už jsem opravdu nemohla – i když chodil do zaměstnání, tak mi moc pomáhal. Syn byl do dvou let asi desetkrát hospitalizován, jeho imunita byla dost špatná. Nemohli jsme s ním chodit mezi lidi, a když jenom někdo cizí v jeho blízkosti zakašlal, věděli jsme, že do druhého dne se to u malého rozvine a skončíme opět v nemocnici. Do tří let jsem nezažila nic krásného, jen velký strach, izolaci a náročnost s péčí o takové dítě. Ani nedokážu spočítat, kolikrát jsme nemohli v noci spát. Všem ostatním maminkám a jejich dětem doteď závidím a přeji jim jejich štěstí, že nic takového nezažili.

Později jsme si mysleli, že když nastoupím do zaměstnání a syn do školky, tak si aspoň jeden od druhého odpočineme a budeme se na sebe více těšit, protože zmizí ten očekávaný strach, co bude příště a jak to zase zvládneme. Ale museli jsme měnit školku a věděli jsme, že syn se začíná dost odlišovat od ostatních dětí. Hrál si více s dospělými hračkami, koupit mu nějakou hračku byl vždy velký problém. Také byl neskutečně mimořádně nadaný, pořád ležel a dodnes leží v encyklopediích – uměl latinsky jména skoro všech dinosaurů, sám je uměl zařadit do skupin podle toho, čím se živili, pak se do hloubky zajímal o Egypt, zvířata, hračky zámky atd. Rád navštěvuje muzea a různé vzdělávací akce a místa. Za celý život jsem nepřečetla tolik knih jako nyní, co musím pravidelně každý večer číst synovi před spaním, protože to neustále požaduje a má to jako rituál, jinak by neusnul.

Při těchto činnostech byl vždy pozitivně naladěný. Měli jsme velké štěstí na učitelku ve školce, která mu neutuchající zájem o vzdělání uměla předat a vhodně ho motivovat. Pak tu ale byla ještě druhá stránka – přecitlivělost, úzkost, sebepoškozování, deprese... Objevovalo se to vždy při nevhodné péči a jeho chování se stupňovalo do afektů. Není to nic příjemného, když slyšíte slova pětiletého dítěte, že mu nikdo nerozumí a že by na světě nemělo být, že by to pro nás bylo lepší. Pro nás jako pro rodiče to bylo dost traumatické, protože tak malé dítě s takovými problémy bylo nenormální.

Nelenili jsme a od tří let jsme procházeli pedagogicko-psychologickými poradnami, které synovi diagnostikovaly mimořádné nadání, ale tu druhou stránku už neřešily. Při sezení byl v pohodě, ale doma jsme nevěděli, jak to s ním řešit. Doteď jsme rádi, že jsme jen neseděli s příjemným závěrem, že má mimořádné nadání, ale před rokem, tj. v jeho sedmi letech, mu byla diagnostikována porucha autistického spektra, přesněji Aspergerův syndrom. Dozvěděli jsme se od nadací a speciálně pedagogické poradny, že si můžeme zažádat o příspěvek na péči, abychom pokryli asistentku, kterou jsme už museli využívat rok předtím. Byli jsme dost vyčerpaní a bohužel nám nebylo dáno, aby nám v tomto nelehkém údelu někdo jiný z rodiny podal pomocnou ruku a podílel se na náročné výchově. Pak syn nastoupil do školy pro mimořádně nadané; vhodnost školy jsme konzultovali s odborníky, kteří nám ji doporučili. Ač neradi, museli jsme po měsíci školu změnit – byla tak perfekcionalisticky zaměřená, že by našemu synovi při jeho nízkém sebevědomí spíše uškodila. Nyní chodí do běžné školy, ve třídě s 21 dětmi byl bez asistenta, protože na něj již nebyly finance.

Situace se ale začala zhoršovat kvůli nevhodnému přístupu ze strany školy (dostával každý den poznámku za nevhodné chování a byl trestán – musel stát dvě hodiny v koutě nebo ho na chvíli přeřazovali do jiné

třídy). To je ta slavná integrace! Syn se nám hroutil před očima, ani po našem úsilí jsme mu nemohli pomoci. Než šel do školy, byl šťastný, těšil se, všechny problémy se minimalizovaly a doufali jsme, že vše zvládneme a do společnosti se bez problémů zařadí.

Jde nám o jeho budoucnost, na kterou čím dál častěji myslíme, a chceme předejít dalším možným problémům. Vždy si říkám, že co pro něj neuděláme nyní, dokud je malý, se pak už hůře naučí nebo spíše nenaučí. Ještě že nám byl schválen příspěvek na péči a já mohla nastoupit do zaměstnání na zkrácený úvazek, abychom vše mohli skloubit. Do školy dojíždíme asi 20 kilometrů – někdy vlakem a někdy musíme jet autem, protože když syn nemá správný den, tak je to s ním dost složité. Denně se setkáváme s neporozuměním u ostatních lidí kolem nás, kteří nevědí, co má syn za problém. Když už toho je příliš, tak si musím vzít volno a pak se zavřu do místnosti a brečím nad naším údělem. Pak se z toho zase dostanu (protože musím) a bojuji za mého syna ze všech sil nanovo.

Teď by měl mít konečně asistenta ve škole, sice jen na dvě hodiny, protože je to zase věc financí a potřebnosti pro jiné takové děti. Z družiny nám ho v červnu vyhodili, i když tam chodil jen na dvě hodiny. Náš syn není žádný agresor, jen potřebuje individuální přístup, spíše profesionalitu ze strany pedagogů a vše by bylo perfektní. Lámu si hlavu nad tím, že některý pedagog takové dítě bez problémů zvládne, a dokonce vyzdvihne jeho nadání a podporuje ho, zatímco druhý pedagog ho úplně zničí. Jak se má taková rodina bránit? Takovou otázkou jsem se zabývala – bohužel je to nelehký úkol, protože ve škole jsou všichni zajedno, i když pro dobro dítěte by bylo potřeba něco úplně jiného. Jeho nadání by mohlo být využitelné pro jeho budoucnost a možná i pro budoucnost nás ostatních. Přeji si jen, abychom to nějak zvládli a syn byl hlavně zdravý a šťastný!

Letos jsme museli žádat o příspěvek na péči znovu, od března máme podanou žádost a až nyní nám došlo, že máme I. stupeň (jako minulý rok) s průkazem TP (dříve měl ZTP/P). Podala jsem odvolání u posudkové komise a uvidíme, jak to celé dopadne. Nechápu, že mu nebyla schválena mobilita a orientace jako minulý rok, když se vlastně nic nezměnilo, spíše se jeho problém s přechodem na školu velice zhoršil. Dovolenu od zaměstnavatele již nemám, protože jsem si ji vyčerpala návštěvami školy, kde jsem musela vysvětlovat, co je příčinou toho problému. Škola se rodičům nepodřídí, čas konzultací si dají po 12. hodině a kdo z rodičů je v této době schopen jít do školy bez toho, aniž by si musel vzít volno v zaměstnání?

Domnívám se, že pokud nemohou být zaměstnání oba rodiče, tak se rodina z příspěvků státu nemůže uživit a nemůže ani přežít. Nechápe, proč teď nemáme průkaz ZTP/P, když syna musíme pravidelně dopravovat do školy každý den – protože sám nemůže autem nebo vlakem jezdit. I za našeho doprovodu mohl již několikrát skončit pod autem – musíme mít oči stále doširoka otevřené a předvídat, co může nastat. Již několikrát jsme museli opustit vlak nebo vagon, protože synovi nevyhovoval hluk ostatních lidí. Bohužel zatím bez asistence/doprovodu ho nemůžeme nechat samotného. Proč to stát nebere na vědomí? V dřívější žádosti nám byl také schválen příspěvek na auto a nyní nemůžeme využívat označení auta? Nerozumíme tomu. Nebo se syn náhle uzdravil? O tom ale nejsme přesvědčeni a ani tomu neodpovídají zprávy od odborníků – psychiatra, školního psychologa, neurologa... Takže od konce června nemáme po škole kam syna dát, musíme sehnat asistentku za nízkou odměnu (protože 3 000 Kč na měsíc bude dost málo), já přijdu o zaměstnání, protože zaměstnavatel zkrácený úvazek nechce nadále akceptovat (nutně ho potřebuji, abychom pak mohli zvládnout školní povinnosti – na to potřebujeme více času než ostatní děti, aby při psaní úkolů měl větší přestávky a nebyl vystavován tlaku).

Nechceme vzbuzovat lítost, žádáme jen lepší podmínky pro život s tímto problémem. A to jsem opomenula skutečnost, že terapie stojí 600 Kč na hodinu, lázně, speciální kroužky na rozvíjení – ty bohužel ►

našemu synovi dopřát nemůžeme. O víkendech musíme vždy vyjždět na výlety, nehledíce na finance, a navštěvovat hrady, zámky či parky. Protože bychom doma neustáli jeho chování, ale na výletech s ním není problém, vše akceptuje. Chceme pomoci našemu synovi, ale bez pomoci státu a dalších financí to sami nedokážeme! Nyní nemáme možnost využívat kartu ZTP/P, která by nám pomohla dost věcí zvládnout a ostatním lidem osvětlit náš problém. Aspoň by byli chápavější a trošku více nás tolerovali. Co jim teď máme říkat ve vlaku, když se začne syn cítit úzkostně?

Od června nevyužíváme kartu a nyní se už dlouhou dobu vyřizuje žádost o příspěvek a mobilita. Kdy to bude posouzeno, to neví ani pracovnice na sociálce. Ocenila bych, kdyby bylo možné karty dodatečně prodlužovat do data, než dojde k rozhodnutí, zda má dotyčný právo ji dále využívat či nikoliv. Protože takto kartu a její výhody využije klient

jen v polovině období, kdy má platit (jde o cestovné, zlevněné vstupné s doprovodem atd.). Zamýšleli jsme se i nad nově zaváděnou sKartou, co to pro naši rodinu bude znamenat. Jsme čím dál víc přesvědčeni, že je to jen nástroj pro stát a bankovní instituce, které z toho budou těžit. Bydlíme na vesnici, a tak nevím, jak s touto kartou budeme třeba něco kupovat nebo jak budeme moci vybírat z bankomatu peníze? Vždyť tu ani bankomat nemáme a nikdy tu nebyl. Také jsem si lámala hlavu s tím, že tuto kartu je nutné ofotit – na účtárnu pro slevu na dani, slevu na telefon atd. Může se ale stát, že se při tom zničí magnetizace. Bankovní karty se nesmějí kopírovat, protože by došlo ke znehodnocení. A pak je nutné takovou kartu znovu vydat, a to bychom opět museli zažádat a určitě to bude zpoplatněné. Jsem na to celě dost zvědavá, jak to dopadne.

Budu moc ráda, pokud někdo odpoví na mé otázky a doporučí nám nějaké řešení.

Podpora respektu k různosti ve výuce

Text: Petr Koubek

Projekt Výuka k různosti má za sebou úspěšně realizační fázi. Nyní je možno jej hodnotit. K jeho strukturovanému zhodnocení dojde zejména na závěrečné konferenci projektu, která se bude konat 25. září v Praze. Tento krátký text se s využitím zkušeností z tvorby výukové opory, seminářů, formálních hospitací a rozhovorů s učiteli, jakož i z neformálních setkání s nimi zaměří na **využitelnost výukové opory ve výuce základních a středních škol a její dopady**.

Nejprve fakta. Tvorbu výukové opory oponovalo a její jednotlivé části připomínkovalo na 30 pedagogických pracovníků 14 pilotních škol po dobu zhruba 12 měsíců (první verze výukové opory byla předána veřejnosti v prosinci 2011). Řada pedagogů se zapojila i do natáčení modelových situací a příkladů dobré praxe. Tak významné zapojení pedagogické odborné veřejnosti do tvorby nástroje, který by měl usnadnit její práci, není v projektech ESF realizovaných v ČR typické. A přitom právě využitelnost a uživatelská vstřícnost výstupů těchto projektů mohou pomoci šíření kvalitních metodik a didaktických pomůcek, a tím celému vzdělávání k lepším výsledkům. Rovněž tato odborná, kritická činnost zlepšit znalosti a přemýšlení učitelů o jejich práci a podle mne jim znatelně zvýší sebevědomí. To se zas hodí ve třídách plných sebevědomé mládeže.

Výuková opora byla následně „pilotně ověřována“ v konkrétním vyučování. Ověřování bylo naplánováno ve dvou vlnách. První vlna skončila hodnotícím seminářem koncem března 2012. Její výstupy byly zapracovány a v květnu byla k dispozici druhá verze. Druhá vlna v současnosti ještě probíhá a nebudeme ji v textu reflektovat. Ještě je třeba dodat, že pro zvýšení dopadu mezi pedagogickými pracovníky měli všichni pilotní učitelé a metodici projektu za povinnost proškolení další učitele a metodicky je vést při využívání výukové opory ve škole.

Celkem se připomínkování a propagace opory účastnilo na 40 pedagogických a dalších odborných pracovníků, v první vlně výuka zasáhla zhruba 1500 žáků ve 23 vyučovacích předmětech či tematických okruzích průřezových témat.¹ Šíření mezi další učitele probíhalo například formou prezentací na různých seminářích pořádaných krajů, ČŠI nebo NIDV. Snaha byla šířit výukovou oporu během různých letních škol a soustředění, které pro učitele pořádají různé nevládní organizace a veřejná správa. S výukovou oporou se tak formou workshopu či prezentace seznámily další desítky učitelů a desítky elektronických nosičů byly předány (věříme, že v budoucnu spokojeným) uživatelům. Realizátoři projektu mají dnes přehled o aktivních učitelích, kteří se chtějí vzdělávat ve vhodných metodách učení osob se ZP

1 průřezová témata jsou kategorie vzdělávacího obsahu rámcových vzdělávacích programů, školy by je měly vyučovat napříč svým kurikulem, tedy ve více různých situacích a vyučovacích předmětech najednou. Jsou závazná pro všechny školy, školy je zařazují jako výukové bloky, komplexní vyučovacích předmětů, projekty a podobně. Rámcové vzdělávací programy všeobecného i odborného vzdělávání obsahují 4–6 průřezových témat, např. Mediální výchova, Multikulturní výchova, Člověk a životní prostředí, Výchova demokratického občana nebo Informační a komunikační technologie.

nebo smíšených skupin žáků, i v tom, jak učit o osobách se ZP, jejich potřebách a jejich životě a pomáhat jejich funkční integraci ve společnosti.

Z několika vybraných výroků učitelů je zřejmé, že se jim s výukovou oporou pracovalo dobře a byla prospěšná jak žákům, tak k dosažení cílů výuky:

- *učební opora je jasně a přehledně členěná, má v tištěné i elektronické verzi vysokou profesionální úroveň;*
- *učební oporu hodnotíme jako vynikající materiál, vcelku vyčerpávající, obsáhle, ale přehledně zpracovaný;*
- *učební oporu v tištěné i elektronické verzi je doporučeno používat všem lidem pracujícím s žáky – umožní dětem rozšíření vědomostí;*
- *učební opora úspěšně pomáhá naplňovat cíle výuky a může pomoci překonávat bariéry a předsudky intaktní společnosti vůči OZP;*
- *vzhledem ke kvalitní zpětné vazbě je dobré využívat učební oporu i mimo dobu ověřování – kvalitní zpětná vazba, používání učební opory je velmi chvályhodnou aktivitou;*
- *videosekvence jsou pro žáky velkým přínosem (také pro žáky s různým druhem postižení – u jiných typů postižení dokázali pěkně vykreslit problematiku běžného života), nejvíce zaujaly videosekvence ze školního prostředí;*
- *příklady dobré praxe – životní příběhy zdravotně postižených osob, kteří svým úsilím a vitalitou dosáhli v životě lepších výsledků, jsou pro žáky se zdravotním postižením velkým přínosem, všichni žáci o nich bouřlivě diskutovali a uznávali, že se tím značně mění jejich postoje a hodnotové orientace vůči OZP;*
- *úroveň modelových situací je velmi dobrá až výborná, jsou názorně zpracované, většinou z nich jednoznačně vyplynou nedostatky, které mají žáci postřehnout a popsat.*

Na výukovou oporu reagovali pozitivně i žáci a studenti, a to bez ohledu na svůj zdravotní stav:

- *nečekáný zájem žáků o danou problematiku, žáci začínají mít jiný pohled na OZP, velký zájem žáků o dané problematice diskutovat, ale i se měnit a být „lepšími“;*
- *žáky práce v hodinách velmi bavila, někteří z nich projeví zájem zhlédnout videosekvence, které se nestíhají v hodině projít, ve svém volném čase;*
- *žáci výborně reagovali, byli komunikativní, dokázali velmi dobře rozebrat modelové situace, popsat chyby a na základě toho zahrát scénky, jak by to mělo být správně, nebáli se klást dotazy;*
- *na některých školách žáci aplikují své poznatky do konkrétní situace ve třídě;*
- *přínos při prezentování modelových situací zdravotně postiženým žákům – žáci reagovali spontánně, v některých situacích si také uvědomi-*

li, že i oni musí být tolerantní vůči většinové společnosti a získat určitý nadhled.²

Učitelé i ředitelé „pilotních škol“ ocenili interaktivitu a variabilitu i zpracování elektronické verze výukové opory. Zjistili jsme, že ji doporučují svým kolegům.

A jakou výuku jsme měli možnost navštívit? Učitelé přistoupili ke zdrojům výukové opory velmi poctivě, oporu znají, pracují s ní kreativně, využívají ji v řadě kontextů – využili v podstatě všechna doporučení, která jsou přílohou výukové opory „Propojenost Výuky k různosti s RVP jednotlivých druhů škol“. Ve vyučovacích hodinách jsme zaznamenali příklady adekvátní komunikace: učitelé žáky znají a volí takový typ komunikace, který je žákům srozumitelný, dost blízko, aby „se chytali“, na druhou stranu na dost odborné úrovni, aby je motivovala. Přístup učitelů lze charakterizovat jako podpůrný a aktivizující. Zvolené výchovné a vzdělávací strategie se často a dobře odvíjely od koncepce výukové opory a metodické příručky: cíle, výstupy (posuny) na straně žáka, obsah a teoretické jádro učiva označené „K zapamatování“, zajímavosti, otázky a úkoly jako nástroje ověření žákovských výstupů. Někteří učitelé účinně využili možností kombinovat různé části opory.

Učitelka slohu v Plzni například kombinovala teoretické texty o probíraném slohovém útvaru s videoukázkami, dramatizací, teoretickým textem o zrakovém postižení a vlastní zkušenosti handicapovaných žáků – cílem bylo dobře připravit žáky na samostatnou slohovou práci, úvahu o životě se zrakovým postižením. Učitelka výchovy ke zdraví v Prachaticích zase předvedla úvod do problematiky zdravotního postižení s využitím pracovních aktivit pro žáky, teoretických textů a videonahrávek modelových situací. Na uvedených příkladech oceňujeme nejen využití rozličných metod a medií k aktivizaci žáků, ale také zařazení funkční reflexe vyučovací hodiny, na níž se výrazně podíleli sami žáci.

To není v žádném případě častý jev. Shrneme-li všechny navštívené vyučovací hodiny, lze konstatovat, že zapojení žáků do procesu výuky a do vlastního učení je velmi skromné: čeští učitelé méně než učitelé v zemích sledovaných Národním ústavem pro vzdělávání využívají vhodné metody reflexe, a to jak jednotlivých aktivit, tak celých výukových situací, hodin a bloků. Analytici učení z Institutu výzkumu školního vzdělávání hovoří v této souvislosti o dvou fenoménech:

- *utajené poznání* – hodina je postavena na vhodné, aktivizující činnosti, ale jádro učiva, podstatná informace či transformace (výchova) žáka proběhne bez jeho vědomí a dostatečné reflexe.
- *odcizené poznání* – poznání zprostředkuje, formuluje jako závěr sám učitel; žáci nejsou připuštěni k hypotéze, hledání informace ani jejímu praktickému ověření (posouzení).³

Jedině „skutečné učení a poznávání“, s dostatečnou reflexí nového poznání a nových zkušeností žáka ale přináší vedle informování žáka také jeho funkční transformaci a rozvíjí kompetence (tedy připravenost informovaně a vhodně jednat).

Takové učení je ale zcela novou kvalitou, novou kulturou, kterou by české školy měly postupně tvořit, pokud chtějí zůstat významnými hráči ve výchově a vzdělávání dětí-žáků v jednadecátém století. Kvalitou, kterou lze podpořit interaktivními pomůckami, jako je výuková opora Výuky k různosti, ale kterou zejména musí zajistit standardizace a výraznější podpora učitelských kompetencí v celém vzdělávacím systému. Taková podpora a vůbec taková žákům a jejich potřebám vstřícná škola ale nebude zadarmo, a to ať v přeneseném smyslu slova: bude stát politický kapitál těch, kdo se do změny filosofie a kultury školy pustí, tak v základním smyslu: nebude „fiskálně neutrální“.

2 vybráno z monitoringu pilotního ověřování výukové opory, který naleznete zde: Zpráva o projektu „Výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání“ č. 5 z března 2012, s. 7–8. Dokument je on-line dostupný z: <http://www.nejsmevsechnistejini.cz/node/32>

3 „Odcizené poznání – vyučující nahrazuje poznávací aktivity žáků vlastním výkladem a vlastním hodnocením činnosti (nadměrný objem učitelské komunikace na úkor žákovské činnosti a komunikace), Utajené poznání – poznávací procesy žáků při jejich vlastní aktivitě jsou odtrženy od rozvíjení znalostí základních pojmů, takže žáci nerozumějí tomu, co dělají, nevědomoují si dost dobře, co se učí, a nemohou rozpoznávat poznávací přínos (přidanou hodnotu) výuky.“ In: Janík, T., Slavík, J., Najvar, P., Hajdušová, L., Hesová, A., Lukavský, J., Minaříková, E., Pířová, M., & Švecová, Z. Kurikulární reforma na gymnáziích: od virtuálních hospitací k videostudiím. Praha: VÚP 2011, s. 111.

Výuka k různosti na školách – od metodiky k praxi

Text: Tomáš Hušek

Foto: CVIV

Oficiální název projektu, o němž článek pojednává, zní *Výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání*. Cílem tohoto projektu je poskytnout pedagogům účinný nástroj a prostředek k překonávání bariér mezi většinovou a menšinovou společností. S tím úzce souvisí pozitivní ovlivňování postojů vedoucích k toleranci a eliminaci xenofobie a rasismu. Projekt se věnuje menšinové společnosti v obecné rovině, ale primárně pak největší menšině v České republice, osobám se zdravotním postižením. Cílovou skupinou jsou učitelé základních a středních škol, běžných i speciálních, a jejich žáci.

Východiskem bylo poskytnout učitelům výukovou oporu, kterou budou moci využít buď jako podklad pro svou práci a čerpat z ní náměty pro svoje přípravy, nebo ji mohou bez dalších úprav použít přímo v praxi. Proto bylo velmi důležité zvolit vhodnou formu. Výsledkem je značná variabilita výukové opory, umožňující použít její jednotlivé části, a to jak v tištěné, tak elektronické podobě. To dává každému učiteli prostor pro výběr a uzpůsobení formy, obsahu a rozsahu zvoleného učiva s ohledem na konkrétní žáky, stupeň a druh vzdělávání a materiálně prostorové podmínky školy. Aby se výuková opora blížila co nejvíce realitě, byli vybráni pro její tvorbu autoři, kteří jsou sami z řad osob se zdravotním postižením nebo s těmito lidmi mají přímý kontakt. To se odrazilo na realnosti, autentičnosti a efektivitě vytvořených materiálů.

Jako první část výukové opory je zařazena kapitola pojednávající obecně o většinách a menšinách v české společnosti, a to z hlediska národnostního, náboženského, sexuální orientace, věku, zdravotního postižení. Následují části věnované výhradně osobám se zdravotním postižením. Výuková opora nabízí učitelům jak obecné kapitoly o zdravotním postižení, tak kapitoly věnované jednotlivým druhům zdravotního postižení. Její součástí jsou teoretické materiály, poskytující především důležité informace o jednotlivých druzích zdravotního postižení, charakteristice, klasifikaci, terminologii, anatomii, příčinách, důsledcích, kompenzačních pomůckách až po specifika života osob se zdravotním postižením. Velmi důležitou částí jsou kapitoly věnované zásadám správné komunikace a pomoci. Nabízejí nejen teoretické informace, ale i praktická doporučení. To vše je doplněno multimediálními audiovizuálními prvky. Ty jsou členěny na příklady dobré praxe a modelové situace. První z nich seznamují žáky s příklady či reálnými příběhy úspěšného začlenění osob se zdravotním postižením do běžného života. Druhá část navozuje možné situace z běžného života osob se zdravotním postižením, vyplývající z chování a vzájemného vztahu s většinovou společností. Tyto ukázky jsou založeny na interaktivitě žáků. Předkládají tedy variantu s chybami v komunikaci, chování, podněcující k zamyšlení a hledání správného řešení, a variantu „správnou“, která žákům poskytuje zpětnou vazbu a informaci, jak danou situaci správně řešit.

Specifikem a přidanou hodnotou projektu je, že oproti jiným materiálům věnovaným stejné problematice přináší pohled z obou stran vzájemného vzta- ▶

hu většinové a menšinové společnosti. Neomezuje se na vztah většiny k menšinám, ale věnuje se i vztahu menšin k většinové společnosti.

Výuková opora je doplněna metodikou, která přináší nejen informace, jak s materiály pracovat, ale poskytuje učitelům další náměty v podobě otázek, úkolů, námětů k zamyšlení žáků. Mnoho témat vybízí k jiným než klasickým způsobům výuky. Proto je zařazena část věnovaná dramatické výchově, která může výuku do značné míry obohatit a propojit předkládaná témata s prožitkem, což vede ke zvýšení efektivity výuky.

Výstupy projektu bylo nutné propojit s výukou na školách bez nutnosti navýšení hodinové dotace. Řešením bylo nalézt způsob, jak začlenit daná témata do stávajících učebních a tematických plánů každé školy. Z tohoto důvodu byla zařazena část věnující se souladu s rámcovými vzdělávacími programy jednotlivých druhů a stupňů škol, která je vodítkem pro učitele, jak začlenit daná témata do své výuky, případně i přímo do školního vzdělávacího programu dané školy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

POZVÁNKA

Rozvojové partnerství projektu OP VK „Výuka k různosti“ a přípravný výbor konference si Vás dovoluují pozvat na konferenci

„Výuka k různosti na školách v ČR“ podtitul: inkluze v praxi

Záštitu nad konferencí přezvali:

předseda vlády České republiky RNDr. Petr Nečas
primátor hlavního města Prahy Doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc.

Místo konání:

Konferenční sál Rezidence primátora hlavního města Prahy
Mariánské náměstí 1, Praha 1

Termín konání:

25. září 2012 od 10,00 hod.

Registrace účastníků on-line na adrese: www.nejsmevsichnistejní.cz/konference

Webové stránky projektu: **www.nejsmevsichnistejní.cz**

Součástí konference budou mj. audiovizuální ukázky výstupů projektu „Výuka k různosti“.

Konference je pořádána bez vložného. Každý účastník konference získá bezplatně učební oporu „Výuka k různosti“ na DVD.

Za přípravný výbor konference:

doc. Mgr. et. PaedDr. Jan Michalík, Ph.D.
odborný garant konference

Pedagogická fakulta
Univerzity Palackého Olomouc

Za přípravný výbor konference:

Bc. Václav Krása
organizační garant konference

Národní rada osob se zdravotním
postižením ČR, Praha

Za projekt „Výuka k různosti“:

Ing. Tomáš Sokolovský, CSc.
koordinátor projektu

Centrum vizualizace a interaktivity
vzdělávání, Ostrava

Nový projekt naučí pracovníky úřadů práce lépe komunikovat s osobami se zdravotním postižením

Text: Šárka Žežulková

V červenci 2012 začala NRZP ČR realizovat nový projekt Vzdělávání pracovníků úřadů práce v komunikaci s osobami se zdravotním postižením (zkrácený název Odbourávání bariér). Projekt s reg. č. CZ.1.04/5.1.01/77.00202 byl podpořen z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZ).

Cílem projektu je zlepšit komunikaci a spolupráci pracovníků ÚP a osob se zdravotním postižením, a přispět tak i k efektivnímu řešení problematiky zaměstnávání osob se zdravotním postižením. V rámci projektu vznikne tematická síť, složená z odborníků a zainteresovaných aktérů v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením, včetně zástupců generálního ředitelství úřadů práce. NRZP ČR ve spolupráci s partnery projektu, jimiž jsou Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených na straně české a Kompetens Centrum For Tilganglighet (Švédsko), vypracuje analýzu vzdělávání pracovníků úřadů práce, na jejímž základě pak bude vytvořena metodika a pi-

lotní akreditovaný kurz komunikace s osobami se zdravotním postižením pro 100 pracovníků úřadů práce. Na analýze by se měli podílet i odborníci na tuto problematiku ze Švédska (pracovníci úřadů práce, vzdělávací agentury).

Švédský partner byl vybrán jako zástupce členské země EU, v níž je problematika zaměstnávání osob se zdravotním postižením dlouhodobě a poměrně úspěšně řešena, k čemuž přispívá právě i vzdělávání pracovníků úřadů práce. NRZP ČR bude způsoby řešení komunikace s osobami se zdravotním postižením ze strany úřadů zkoumat i v dalších zemích, výsledky šetření pak budou součástí analýzy zveřejněné koncem roku 2012 mimo jiné i na webu NRZP ČR. Metodiku také doplní audiovizuální spot, v němž budou názorně předvedeny zásady komunikace s osobami s různými typy zdravotního postižení.

Předpokládaný termín ukončení realizace projektu je červen 2014.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

V nakladatelství Albatros vyšel cestovní průvodce „Kam bez bariér – Plzeňsko“

Text: Miroslav Valina

Novou ediční řadu cestovních průvodců pro všechny turisty, včetně seniorů, rodin s dětmi v kočárcích a lidí s tělesným postižením, začíná pod názvem *Kam bez bariér* od letošního léta vydávat nakladatelství CPress (součást společnosti Albatros Media). Jako první titul této řady se na pultech knihkupectví objevila kniha *Kam bez bariér – Plzeňsko*, jejímž autorem je plzeňský vozíčkář, spisovatel, překladatel a v současné době i předseda Plzeňské krajské rady osob se zdravotním postižením PhDr. Miroslav Valina.

Autor v tomto průvodci předkládá čtenářům jak informace o historických památkách, přírodních pozoruhodnostech, kulturních institucích, sportovních a zábavních areálech, stavbách a jiných zajímavostech Plzeňska, tak v každém jednotlivém případě také informace o architektonických a přírodních bariérách, na něž u toho kterého objektu či lokality mohou narazit, o dopravních možnostech a zázemí (bezbariérové občerstvení, ubytování, WC aj.), s nímž ve větší či menší blízkosti mohou počítat a sami díky tomu zvážit předem situaci a své možnosti a z vlastní vůle se rozhodnout, zda – a jak – se v té nebo oné lokalitě pohybovat, jaké akce a cíle tu navštívit a jak dlouho zde pobývat.

K podstatným východiskům knihy patří vzdálenost popisovaných turistických cílů do 50 km od Plzně – od místa, kde je zmíněné zázemí stoprocentně k dispozici a odkud se (když z jakéhokoli důvodu zvolí takovou variantu) může kdokoli pohodlně a důstojně vypravit třeba jen na jednodenní, nebo i několikadenní výlet uvnitř daného okruhu. V něm se Plzeň představuje jako moderní dynamická, celé oblasti dominující regionální metropole – Evropské hlavní město kultury 2015 – město se silným ekonomickým potenciálem, jenž mu umožňuje poskytnout širokou nabídku služeb občanům a návštěvníkům, včetně občanů a návštěvníků handicapovaných.

Z Plzně pak kniha čtenáře vede severovýchodním směrem, údolím řeky Berounky s čarovnou atmosférou luk, lesů, skal, přívozů a chalup na březích, světem rybářů, trampů a vodáků a tajemstvími starých keltských hradišť a zřícenin hradů. V další kapitole zavítáme do lesnatých končin Rokycanska, kde si na své přijdou milovníci lesních toulek a historie i současnosti vojenského řemesla. Ve čtvrté kapitole se z brdských lesů vynoříme jižně od Plzně a přes klášter Chotěšov a města Přeštice a Nepomuk dorazíme do Starého Plzeňce – do města, jež bylo Plzní dřív než Plzeň.

Pak zamíříme na západ do regionů Stříbrska, Konstantinolázeňska a Nečtínska a v poslední kapitole se vydáme do končin severního Plzeňska, kterým baroko vtisklo podobu natolik, až se zdá, jako by tu nejenom stavby, ale i sama krajina vznikala v představách nejnápaditějšího z českých barokních architektů Jana Blažeje Santiniho a potom až se stala skutečností. Uvidíme to v Manětíně, Mariánské Týnici, Plasích a v dalších místech cestou k jihu, k Boleveckým rybníkům na severním okraji Plzně. Tady putování Plzeňskem končí – pár kroků od míst, kde na lávce přes Berounku začínalo.

V cestovním průvodci *Kam bez bariér – Plzeňsko* načerpají užitečné informace všichni

turisté se zájmem o plzeňský region – a mohou tyto informace při svých cestách využít bez ohledu na to, že jsou případně omezení fyzickým handicapem. Totéž se samozřejmě týká organizací osob se zdravotním postižením, lidí, kteří k nim mají blízko (příbuzní, přátelé), a v neposlední řadě také institucí, jež jim poskytují služby – nejen v oblasti cestovního ruchu.

Knihy vychází v pevné vazbě, na křídovém papíře, s více než čtyřmi sty barevnými fotografiemi a koupit ji lze v obchodech, na webových stránkách nakladatele (www.albatrosmedia.cz) nebo na internetu v knižních eshopech (např. www.kosmas.cz, <http://knihy.abz.cz> aj.).

• Průvodce pro hendikepované, seniory, rodiny s dětmi a všechny zájemce o turistiku a poznávání • Informace, tipy na výlety, kulturní památky, aktivity

2018 Plzeň

PLZEŇSKÁ
TEPLARENSKÁ
Více než energie

Plzeňský Prazdroj

MEYRA®

ORTOPEDIA

Uspadníme lidem pohyb

MEYRA ČR s.r.o.

Keřová 343/13, 301 01 Plzeň
(vjezd z ulice Lochotínská 29)

tel.: 377 520 010, e-mail: plzen@meyra.cz

*Otevřeli jsme pro Vás
novou pobočku v Plzni.
Přijďte se podívat!*

www.meyra.cz

Aktuální nabídka vzdělávacích kurzů pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách akreditovaných u MPSV ČR

NRZP ČR nabízí vzdělávací program, který umožňuje poskytovatelům sociálních služeb naplnit povinnost odborného vzdělávání svých pracovníků, a to v minimálním rozsahu 24 hodin ročně. Kurzy zahrnují nejnovější legislativu platnou od roku 2012.

Kurzy pořádané v Praze:

Místo konání: NRZP ČR, Partyzánská 7,
Praha 7 – Holešovice

Začátek kurzu: 9:00 (kurzy Ing. Jany Hrdé od 10:00)

Karta sociálních systémů a systém státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi

Termín kurzu: 2. 10. 2012
Číslo kurzu: 5506
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0660-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce sociálních dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů; převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; výkon exekuce a karta sociálních systémů; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; životní a existenční minimum; státní sociální podpora; dávky státní sociální podpory; pomoc v hmotné nouzi; dávky pomoci v hmotné nouzi.

Karta sociálních systémů a výhody a příspěvky pro osoby se zdravotním postižením

Termín kurzu: 16. 10. 2012
Číslo kurzu: 5507
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0661-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce peněžitých dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů; převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; karta sociálních systémů a osoby mladší 18 let; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; souběh sKarty a průkazů mimořádných výhod; legislativní úprava a definice základních pojmů; mimořádné výhody; další souvislosti s mimořádnými výhodami; příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany.

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Termín kurzu: 30. 10. 2012
Číslo kurzu: 5508
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0662-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava a definice základních pojmů; příspěvky pro zaměstnavatele od úřadu práce; úřad práce; podnikání osob se zdravotním postižením; služby v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Základy pracovního práva pro praxi v sociální oblasti

Termín kurzu: 20. 9. 2012
Číslo kurzu: 5509
Lektor: Mgr. Radka Pešlová
Akreditace MPSV ČR: 2011/0663-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní pojmy; pracovní poměr; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; pracovní doba; oceňování; souvztažnost k pracovnímu právu; výpočet čisté mzdy, odvody, daně, slevy na dani.

Způsobilost k právním úkonům

Termín kurzu: 9. 10. 2012
Číslo kurzu: 5510
Lektor: Mgr. Radka Pešlová
Akreditace MPSV ČR: 2011/0664-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní pojmy; právní subjektivita; deliktní způsobilost; právní způsobilost.

Úvod do správního řádu pro praxi v sociálních službách

Termín kurzu: 1. 11. 2012
Číslo kurzu: 5511
Lektor: Mgr. Radka Pešlová
Akreditace MPSV ČR: 2011/0665-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Působnost správního řádu a základní zásady správních činností; příslušnost správního orgánu, úřední osoba, oprávněná úřední osoba, vyloučení pro podjatost; úkony správního orgánu; vedení řízení; účastníci řízení; řízení.

Specifika komunikace s klienty se sluchovým postižením

Termín kurzu: 25. 9. 2012
Číslo kurzu: 5512
Lektor: Mgr. Jitka Morávková
Akreditace MPSV ČR: 2011/0666-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Terminologie, typy a stupně sluchového postižení; formy komunikace; komunikační preference v závislosti na stupni a době vzniku postižení sluchu; specifické podmínky pro úspěšnou komunikaci; kompenzační pomůcky.

Specifika komunikace s klienty se zrakovým postižením

Termín kurzu: 27. 9. 2012
Číslo kurzu: 5513
Lektor: Mgr. Monika Heczková
Akreditace MPSV ČR: 2011/0667-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Terminologie, typy a stupně zrakového postižení; vliv zrakového postižení na oblast komunikace; prostorová orientace a samostatný pohyb; hlavní zásady a techniky správného doprovázení; kompenzační pomůcky.

Specifika komunikace s hluchoslepy klienty

Termín kurzu: 11. 10. 2012
Číslo kurzu: 5514
Lektor: Ota Pačesová
Akreditace MPSV ČR: 2011/0668-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Terminologie a definice hluchoslepoty; stupně a typy kombinovaného postižení; formy komunikace; hlavní zásady a podmínky úspěšné komunikace; hlavní zásady a techniky správného doprovázení; kompenzační pomůcky.

Specifika komunikace s klienty s tělesným postižením

Termín kurzu: 18. 10. 2012
Číslo kurzu: 5515
Lektor: Bc. Václav Krása
Akreditace MPSV ČR: 2011/0669-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Terminologie a typy tělesného postižení; vliv tělesného postižení na oblast komunikace; architektonické bariéry a jejich typy; kompenzační a rehabilitační pomůcky.

Odstraňování architektonických bariér

Termín kurzu: 25. 10. 2012
Číslo kurzu: 5516
Lektor: Ing. Dagmar Lanzová
Akreditace MPSV ČR: 2011/0670-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava; základní pojmy; skupiny osob se zdravotním postižením a požadavky na přístupnost prostředí; typy architektonických bariér; problematika bydlení osob se zdravotním postižením.

Sociálně právní aspekty vzdělávání osob se zdravotním postižením

Termín kurzu: 6. 11. 2012

Číslo kurzu: 5517

Lektor: Mgr. Markéta Outratová

Akreditace MPSV ČR: 2011/1011-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava; definice základních pojmů; formy vzdělávání; typy speciálních škol; volba vhodné školy; volba povolání.

Sociální služba osobní asistence

Termín kurzu: 8. 11. 2012

Číslo kurzu: 5518

Lektor: Ing. Jana Hrdá

Akreditace MPSV ČR: 2011/0671-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní vymezení; legislativní úprava; poskytování osobní asistence; psychosociální aspekty.

Sociální služba osobní asistence

Termín kurzu: 8. 11. 2012

Číslo kurzu: 5518

Lektor: Ing. Jana Hrdá

Akreditace MPSV ČR: 2011/0671-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní vymezení; legislativní úprava; poskytování osobní asistence; psychosociální aspekty.

Úvod do psychologie handicapu

Termín kurzu: 4. 10. 2012

Číslo kurzu: 5519

Lektor: PhDr. et Mgr. Libor Novosád, PhD.

Akreditace MPSV ČR: 2011/0672-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní pojmy a předmět psychologie handicapu; zdravotní postižení jako náročná životní situace; vliv zdravotního postižení dítěte na rodičovské chování a duševní rovnováhu pečujících osob; nejčastější příčiny psychologické intervence a podpory.

Sociální služba základní a odborné sociální poradenství pro osoby se zdravotním postižením a pečující osoby

Termín kurzu: 13. 11. 2012

Číslo kurzu: 5520

Lektor: PhDr. et Mgr. Libor Novosád, PhD.

Akreditace MPSV ČR: 2011/0673-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava poradenství, vymezení služby; příklady rizikových situací v poradenství; cílové skupiny

poradenství; typy poradenských služeb v pomáhajících profesích.

Zdravotnické právo pro pracovníky v sociálních službách

Termín kurzu: 15. 11. 2012

Číslo kurzu: 5519

Lektor: JUDr. Ondřej Dostál, Ph.D., LL.M.

Akreditace MPSV ČR: 2012/0074-PC/SP/VP/PP

Obsah kurzu:

Úvod do zdravotnického práva v ČR; právní regulace poskytování zdravotní péče; ochrana osobních údajů při poskytování zdravotní péče; aktuální legislativa v oblasti zdravotnického práva.

Kurzy pořádané v Brně:

Místo konání: klubovna Místní organizace Svazu tělesně postižených, Mikulovská 9, Brno Vinohrady

Začátek kurzu: 9:00

Důchodové a nemocenské pojištění

Termín kurzu: 22. 5. 2012

Číslo kurzu: 5510 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0659-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava a základní pojmy důchodového pojištění; důchody; změny v důchodovém pojištění od roku 2010; nemocenské pojištění.

Karta sociálních systémů a systém státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi

Termín kurzu: 13. 12. 2012

Číslo kurzu: 5506 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0660-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce sociálních dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů; převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; výkon exekuce a karta sociálních systémů; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; životní a existenční minimum; státní sociální podpora; dávky státní sociální podpory; pomoc v hmotné nouzi; dávky pomoci v hmotné nouzi.

Karta sociálních systémů a výhody a příspěvky pro osoby se zdravotním postižením

Termín kurzu: 4. 10. 2012 a 6. 12. 2012

Číslo kurzu: 5507 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0661-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce peněžitých dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů;

převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; karta sociálních systémů a osoby mladší 18 let; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; souběh sKarty a průkazů mimořádných výhod; legislativní úprava a definice základních pojmů; mimořádné výhody; další souvislosti s mimořádnými výhodami; příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany.

Základy pracovního práva pro praxi v sociální oblasti

Termín kurzu: 8. 11. 2012

Číslo kurzu: 5509 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0663-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní pojmy; pracovní poměr; dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr; pracovní doba; oceňování; souvztažnost k pracovnímu právu; výpočet čisté mzdy, odvody, daně, slevy na dani.

Způsobilost k právním úkonům

Termín kurzu: 11. 10. 2012

Číslo kurzu: 5510 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0664-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Základní pojmy; právní subjektivita; delikttní způsobilost; právní způsobilost.

Úvod do správního řádu pro praxi v sociálních službách

Termín kurzu: 22. 11. 2012

Číslo kurzu: 5511 B

Lektor: Mgr. Radka Pešlová

Akreditace MPSV ČR: 2011/0665-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Působnost správního řádu a základní zásady správních činností; příslušnost správního orgánu, úřední osoba, oprávněná úřední osoba, vyloučení pro podjatost; úkony správního orgánu vedené řízení; účastníci řízení; řízení.

Kurzy pořádané v Pardubicích:

Místo konání: Handicap Centrum KŘIŽOVATKA, Arnošta z Pardubic 2605 (bezbariérová budova bývalého výměníku), 530 02 Pardubice

Začátek kurzu: 10:00

Příspěvek na péči a karta sociálních systémů

Termín kurzu: 25. 10. 2012

Číslo kurzu: 5502 P

Lektor: JUDr. Jan Hutař

Akreditace MPSV ČR: 2011/0656-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava a definice základních pojmů; příspěvek na péči; řízení o příspěvku; pečující ▶

osoby; karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce peněžitých dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů; převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; karta sociálních systémů a osoby mladší 18 let; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; legislativní úprava a definice základních pojmů; mimořádné výhody; další souvislosti s mimořádnými výhodami; příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany.

Důchodové a nemocenské pojištění

Termín kurzu: 29. 11. 2012
Číslo kurzu: 5505 P
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0659-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava a základní pojmy důchodového pojištění; důchody; změny v důchodovém pojištění od roku 2010; nemocenské pojištění.

Karta sociálních systémů a výhody a příspěvky pro osoby se zdravotním postižením

Termín kurzu: 22. 11. 2012
Číslo kurzu: 5507 P
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0661-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Karta sociálních systémů a její funkce z hlediska zákonů ČR; povinnosti příjemce peněžitých dávek vzhledem k zavedení karty sociálních systémů; převzetí karty sociálních systémů u imobilních občanů a občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům; karta sociálních systémů

a osoby mladší 18 let; systém kontroly finančních transakcí u sKarty; souběh sKarty a průkazů mimořádných výhod; legislativní úprava a definice základních pojmů; mimořádné výhody; další souvislosti s mimořádnými výhodami; příspěvky pro těžce zdravotně postižené občany.

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Termín kurzu: 15. 11. 2012
Číslo kurzu: 5508 P
Lektor: JUDr. Jan Hutař
Akreditace MPSV ČR: 2011/0662-PC/SP/PP

Obsah kurzu:

Legislativní úprava a definice základních pojmů; příspěvky pro zaměstnavatele od úřadu práce; úřad práce; podnikání osob se zdravotním postižením; služby v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Rozsah každého kurzu je 5 vyučovacími hodinami a je určen pro 10 až 15 účastníků. Cena za kurz je 1 000 Kč, pro členy NRZP ČR pouze 750 Kč. Kurzy probíhají v Praze, Brně a Pardubicích.

Přihláška na kurz

Název kurzu: Termín konání kurzu:

Číslo kurzu:

Jméno účastníka, titul:

Kontaktní telefon: Kontaktní e-mail:

Název organizace:

Ulice:

Obec: PSČ:

IČ: Číslo účtu:

Poznámka:

Jsmo členy Národní rady osob se zdravotním postižením ČR: ANO NE

Máme zájem o zaslání informací NRZP ČR: ANO NE

Storno podmínky

Vaše přihlášení na kurz se v momentě odeslání přihlášky stává závazným. Z kurzu se můžete odhlásit zasláním e-mailu na adresu s.zezulova@nrzp.cz. Potvrzení o přijetí přihlášky vám bude zasláno bez zbytečného odkladu. Odhlášení z kurzu bez storno poplatku lze provést nejpozději do deseti kalendářních dnů před konáním objednaného kurzu. V tom případě vám bude poplatek vrácen v plné výši. Zrušíte-li svou účast na kurzu později než deset kalendářních dnů před jeho konáním, popřípadě se kurzu vůbec nezúčastníte, bude vám účtován storno poplatek ve výši 100 % ceny kurzu. Pokud se z jakýchkoliv důvodů náhle nemůžete kurzu zúčastnit, máte ještě možnost poslat za sebe náhradníka/náhradnici. V případě doložení potvrzení o pracovní neschopnosti přihlášeného účastníka je tento účastník z kurzu omluven. V každém případě je nutné o neúčasti informovat koordinátorku kurzů. Svým podpisem stvrzuji souhlas s podmínkami:

Přihlášku zasílejte elektronicky na e-mail s.zezulova@nrzp.cz, poštou na adresu: Šárka Žezulková, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, Partyzánská 7, Praha 7, 170 00.

Informační portál eSeznam pomáhá osobám se zdravotním postižením

Text: Alena Kluzová

Občanské sdružení eSeznam vzniklo na základě zkušebního provozu jako nezisková nestátní organizace 16. 10. 2008 registrací na Ministerstvu vnitra pod č. j. VS/1-1/73 217/08-R. Je členem NRZP ČR. Úřad průmyslového a vlastnictví České republiky mu vydal osvědčení o zápisu ochranné známky na logo.

Naše sdružení se zaměřuje na zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP) a vytváření rovných pracovních příležitostí. Pomáháme jim integrovat se do společnosti, na trh práce, a to bez rozlišení pohlaví, rasové příslušnosti či vyznání. Vytváříme pro ně online nabídku informačních služeb na internetové adrese www.eseznam.cz. Jde o plně funkční, srozumitelný informační internetový portál, který je určen ke každodennímu využití. Cílem je naprosto srozumitelnou řečí dostat myšlenku tohoto portálu mezi OZP. Chceme tak oslovit minoritní skupinu osob se zdravotním postižením ve všech věkových kategoriích bez rozdílu zdravotního postižení a podávat jí relevantní informace. Na trhu již existují podobné portály, nejsou však zaměřeny na konkrétní diskusi, byť o zdánlivě malicherných problémech OZP. Portál dává prostor k diskusím, umožňuje uživatelům vkládat životní příběhy, články, vyměňovat si své zkušenosti, podávat nové náměty, rady anebo si jen tak prostě popovídat. Postižený člověk prostřednictvím portálu www.eseznam.cz nachází cestu k jinému postiženému daleko snadněji než člověk zdravý. Takto si handicapovaní pomáhají sami sobě. Webové stránky mají k dnešnímu dni stále větší denní sledovanost. Počet aktivních přístupů k portálu je jasnou indicií nejenom k jeho pokračování, ale i k dalšímu rozšíření.

Občanské sdružení eSeznam bylo úspěšné v žádosti o finanční podporu v rámci výzvy č. 75 k oblasti podpory 3. 3. OP LZZ Integrace sociální vyloučených skupin na trh práce, spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Projekt pod názvem „**Vzdělávací program a pracovní uplatnění pro OZP**“ je realizován v době od 1. 6. 2012 do 31. 5. 2014. Jeho cílem je motivovat a aktivizovat cílovou skupinu osob se zdravotním postižením (invalidní důchodce) z Moravskoslezského kraje, zejména okresů Frýdek-Místek a Karviná, k návratu na trh práce. Jejich pracovní uplatnění je právě z důvodu jejich zdravotního postižení velmi obtížné. Projekt má tyto osoby motivovat k profesnímu vzdělávání a poté k získání zaměstnání a jeho udržení. K naplnění cílů dojde prostřednictvím absolvování motivačního programu a dvou rekvalifikačních kurzů – Administrativní pracovník a Obsluha osobního počítače. Formou individuálních konzultací bude poskytnuta jednotlivým účastníkům pomoc při řešení jejich aktuálních problémů souvisejících s návratem na trh práce a jejich motivací k zapojení do pracovního procesu. Hlavním cílem projektu je zaměstnat úspěšně absolventy vzdělávacího programu v občanském sdružení eSeznam na nově vytvořených pracovních místech.

Náš cíl a úspěch je založen na práci talentovaných a motivovaných lidí z řad OZP, kteří chtějí tvořit každý den kvalitní informační internetový portál s celorepublikovou působností www.eseznam.cz pro zdravotně postižené a nejen pro ně.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PŮSOBÍ VÁM SCHODY PROBLÉM?

Stannah nabízí schodišťové sedačky na všechny typy schodišť.

Zavolejte na naše bezplatné telefonní číslo

800 196 196 www.stannah.cz

Stannah

Jsme přímí výrobci a specialisté na nejprodávanější schodišťové sedačky na světě!

Dáváme nový význam slovům „domácí lékař“

Pomáháme řešit

- Stoupající nároky na zdravotní a sociální péči
- Nárůst nemocnosti obyvatelstva
- Lepší řízení léčby chronických nemocí
- Podporu péče o vlastní zdraví

Dodáváme nové asistivní technologie pro vzdálený monitoring

Přinášíme

Lékařům

Zefektivnění a zkrácení léčby

- Úspory času a nákladů na běžné vyšetření
- Zlepšení diagnostiky dlouhodobého monitoringu
- Zkrácení doby ošetření
- Více času na odborné vyšetření a péči

Pacientům

Lepší péči i v jejich domácím prostředí

- Úspory času a peněz při cestách za lékaři
- Méně cestování a čekání na běžná vyšetření
- Možnost léčby v jejich domácím prostředí

Zdravotnickým zařízením

Snížení provozních nákladů

- Pravidelný monitoring provádí technika
- Odpadá převoz hůře pohyblivých pacientů
- Lepší zpracování a vyhodnocení naměřených dat
- Více času na osobní kontakt díky omezení administrativy

Zdravotnictví je klíčovou odbornou kompetencí Ness Technologies, kterou globálně rozvíjíme už více než 16 let. Máme **unikátní znalosti** z různých prostředí a modelů zdravotnických systémů, jsme ověřeným partnerem pro státní správu a **máme zkušenosti** s řízením velkých vývojových projektů. Náš **tým téměř 600 odborníků** Ness Technologies v ČR má globální know-how silné společnosti i zkušenosti z lokálního trhu. Máme ve zvyku dívat se na věci jinak, hledat **nová, efektivnější řešení** pro naše zákazníky.

NESS Czech s.r.o. | V Parku 2335/20, 148 00 Praha 4-Chodov | tel.: +420 244 026 400 | e-mail: nesscz@ness.com

www.ness.com

Neziskový sektor po osmi měsících bez podpory z loterijních her

Text: Václav Krása

Je to již osm měsíců od doby, kdy vstoupila v platnost novela zákona o loteriích a jiných loterijních hrách, která provedla zásadní systémovou změnu ve využívání výnosů z těchto her. Koncem roku 2011 svedla NRZP ČR spolu s dalšími neziskovými organizacemi, nadacemi a nadačními fondy těžký zápas o to, aby výnosy z loterijních her zůstaly i nadále k využití pro sport, vzdělávání, kulturu, zdravotní péči a sociální sféru.

Tento souboj se odehrál na pozadí novely zákona č. 202/1992 Sb., o loteriích a jiných loterijních hrách. Novelu předkládalo Ministerstvo financí ČR a navrhovalo v ní zrušit odvody z výnosů loterií všem neziskovým organizacím, nadacím, nadačním fondům a sportovním organizacím. MF ČR prosazovalo, aby veškeré výnosy z loterijních činností byly příjmem obcí a státního rozpočtu. Tato změna byla po dramatickém průběhu jednání v Poslanecké sněmovně a Senátu nakonec schválena, a to tak, že 70 % výnosů z loterijních činností je příjem obcí a 30 % jde přímo do státního rozpočtu.

Při projednávání zákona byly neziskové i sportovní organizace předkladateli zákona ubezpečovány, že peníze z loterií se neztratí. Obce i stát budou podporovat dosavadní činnosti neziskového sektoru a peníze se k nim vlastně dostanou pouze jinou cestou. Po osmi měsících se ukazuje, že platí česká přísloví „sliby – chyby“ a „když ptáčka lapají, dobře mu zpívají“. Neziskové a sportovní organizace ročně obdržely před platností zákona od loterijních společností přibližně 3,3 mld. korun. To znamená, že po účinnosti novely loterijního zákona přitekla do státního rozpočtu z loterií navíc přibližně miliarda korun a do rozpočtu obcí a měst přibližně 2,3 miliardy Kč. Ze státního rozpočtu bylo z oné miliardy uvolněno pouze 100 milionů korun na podporu sociálních služeb. Pokud jde o obce a města, je situace poměrně nepřehledná, ale ze zkušeností Národní rady osob se zdravotním postižením ČR i dalších neziskových organizací, nadačních fondů a nadací lze dovodit, že obce podporují pouze některé místní neziskové a sportovní aktivity. Je zcela zřejmé, že z oněch 2,3 mld. si obce větší část prostředků ponechají na jiné své potřeby, a nelze se tomu ani příliš divit. Výnosnost daní klesá, a tudíž obce a města jsou rády za každou korunu, kterou seženou navíc.

Česká republika se dostala do velmi zvláštní situace. Po více jak 20 letech bouřlivého rozvoje občanské společnosti a všech forem neziskového sektoru dochází k jeho dramatickému útlumu. Málokdo si uvědomuje, že i neziskový sektor potřebuje peníze. Představa některých našich politiků a ekonomů, že neziskové organizace si vystačí s prací dobrovolníků, svědčí o hluboké neznalosti. Neziskové organizace vstupují tam, kam stát nemůže. Vykonnávají činnosti, které stát ani obce neumějí řešit, jsou motorem nových aktivit lidí, sdružují občany za různými cíli, které přinášejí prospěch celé společnosti.

Všechny tyto aktivity se však musejí konat v nějakých prostorech, kde se platí nájem, spotřebovává se energie, kterou je nezbytné zaplatit. Neziskové organizace potřebují nějaké odborníky, kteří musejí některé činnosti vykonávat soustavně a celodenně. Při projednávání novely zákona jsme dlouho a marně upozorňovali, že ČR se stane jednou z mála zemí ve světě, která bude výnosy z loterií směřovat pouze do veřejných rozpočtů a nebude je používat je na tzv. bohuľibé účely. Ve všech okolních zemích, ale v zásadě v celé Evropě jsou výnosy z loterijních her buď poukazovány přímo konkrétním neziskovým organizacím, nebo jsou vytvářeny fondy na

jejich podporu, případně loterie přímo zřizují neziskové organizace. Velmi častá je ve světě situace, kdy stát zřizuje nějakou loterii a její výnos používá výhradně k podpoře neziskového sektoru. Nikde ve světě není prakticky situace, aby veškeré loterie a loterijní hry provozovaly pouze komerční subjekty a odváděly daně pouze do veřejných rozpočtů.

Loterie nejsou určitě bohuľibá činnost. Je to zlo, které se táhne s lidstvem po celou dobu jeho existence. Je to zlo, které se však nedá vymýtit, dá se pouze regulovat. Právě proto se všechny státy snaží zisky z těchto činností využít na účely, které podporují lidi nemocné, které podporují kulturní aktivity, které podporují vzdělávání dětí, ale které podporují i sportování.

Naše politická reprezentace se rozhodla zvýšit příjmy veřejných rozpočtů o tři miliardy korun, a to na úkor celého neziskového sektoru. Bohuľel je toto rozhodnutí, tak jako v mnoha jiných případech, krátkozraké a nedomyšlené. Neziskové organizace postupně propouštějí stovky svých pracovníků a ruší všechny možné aktivity. Tito propuštění pracovníci odvádějí daně, zdravotní a sociální pojištění a vytvářeli hodnoty. Přičemž je třeba si uvědomit, že většina těchto lidí produkovala více práce, než za co byla odměňována. To je jedna ze základních charakteristik neziskového sektoru. A tak tato republika přijde o řadu dobrých projektů, které podporují všechny možné aktivity, ale zároveň přijde i o daně a pojištění a práci zapálených a šikovných lidí. Lze zcela s jistotou říci, že veřejné rozpočty na změně zákona určitě prodělají. Přijdou o daně a pojištění a přijdou o aktivity, které tvořily další hodnoty. Bohuľel dnešní realita je taková, že okamžitý zisk je přednější než dlouhodobější perspektiva.

Proč o tom jako předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR píšu? Je to proto, že NRZP ČR je velkou neziskovou organizací, která zaměstnává desítky lidí se zdravotním postižením a která byla jednou z těch organizací, které část příjmů poskytovaly loterijní společnosti z tzv. povinného odvodu. A tak stojíme před dilematem, které činnosti máme utlumit nejdříve a kteří odborníci, ač jsme tomu neradi, nás budou muset opustit. Jsme schopni i bez peněz z loterií přežít, ale naše činnost bude výrazně limitována. Peníze z loterií nemají totiž neziskové organizace čím nahradit. Výrobní podniky jsou dnes v situaci, kdy jsou rády, že přežívají, a na sponzorování nemají ani pomyslení. A velké finanční korporace mají svoje priority, kdy podporují neziskové aktivity tak, aby z toho měly především marketingový profit.

Vážený čtenáři,

v tomto čísle časopisu najdete i poštovní poukázku, na které je uveden náš sbírkový účet č. 248896031/0300. Nechceme trpně stát a čekat a postupně rušit některé naše aktivity, které Vám pomáhají. Věříme, že máme mnoho podporovatelů, a jsme odhodláni i v těžkých podmínkách hájit zájmy osob se zdravotním postižením. Budeme rádi, když nám budete moci v této naší činnosti pomoci. Uvedená poštovní poukázka není cenou za časopis, ten je i nadále zdarma. Je to prosba o dobrovolný příspěvek. Hodnotu daru lze podle § 15 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, odečíst od základu daně. Okopírovaný zaplacený ústřížek zašlete na adresu NRZP ČR, Partyzánská 1/7, 170 00 Praha 7 a vyžádejte si potvrzení o poskytnutí daru. Záleží na Vás a na Vašich možnostech a rozhodnutí, jakou výší peněz přispějete na naši činnost. Za každou pomoc Vám děkujeme.

Moderní výrobní podnik s nadpoloviční většinou pracovníků se zdravotním postižením

Společnost Mont Group, s. r. o., je firmou, která dlouhodobě zaměstnává nadpoloviční většinu zdravotně znevýhodněných a postižených občanů. Zaměstnávat více jak 7 desítek zdravotně postižených pracovníků nám umožňuje zejména sěžejní výrobní program výroby reklamních a komerčních osvěžovačů vzduchu a kompletovací práce, jak uvádíme níže.

Díky oficiální akreditaci nabízíme všem potenciálním partnerům v souladu s nově platnou legislativou výroby a služby, které mají povahu náhradního plnění. V současné době jsme schopni garantovat náhradní plnění v celkové hodnotě 60 milionů Kč.

Mezi obory naší činnosti patří:

Výroba a prodej osvěžovačů vzduchu a pohlcovačů pachů značky Edova aromaterapie, do které se řadí i výroba reklamních osvěžovačů vzduchu vyráběných na zakázku.

Kompletovací práce

jednoduché kompletování - balení, počítání
vlepování - skládání - vkládání - sešívání
a jiné technologicky nenáročné pracovní operace.
polygrafická výroba

V případě dlouhodobé spolupráce možnost investic do potřebných technologií.
Vlastní logistika - skříňové dodávky i valníků do 3,5 t

Zámečnické práce, strojní a zámečnická výroba

Výroba z nerezových ocelí, nerezové výrobky pro potravinářský průmysl.
Výroba ocelových konstrukcí a průmyslových aplikací, dopravní systémy.
Kusové obrábění kovů.

Opravy průmyslových zařízení.

Svařování ocelí, nerez a hliníku, svařence až do 2,5 t
a další...

Lidé s postižením mají stejná práva i povinnosti, včetně práva na práci, jako lidé bez postižení

MIMOŘÁDNÝ POMOCNÍK PŘI VOLBĚ SPRÁVNÉ KOMPENZAČNÍ POMŮCKY

POMŮCKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM vychází v květnu 2012

100 Kč
+ poštovné

Vydává

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

OBJEDNÁVAJTE TELEFONICKY NA TELEFONNÍM ČÍSLE: 266 753 421,

E-MAILEM NA ADRESE: M.KUBICKOVA@NRZP.CZ,

NEBO PÍSEMNĚ NA ADRESE NRZP ČR, PARTYZÁNSKÁ 7, 170 00 PRAHA 7.

Bud'te mobiln' s AAA AUTO

ZDARMA
ODVOZ AUTA K ÚPRAVĚ
a zpět

AAA AUTO Mobilita je speciální program pro hendikepované řidiče. V maximální míře zjednodušuje proces pořízení vozu se státní podporou.

Připravili jsme pro vás

- Široký výběr automobilů vhodných pro přestavbu
- Výhodná pojištění snižená až o 40 %
- Zprostředkování úprav řízení vozů u renomovaných firem
- Pojištění státního příspěvku s 10% slevou
- Zvýhodněné servisní služby
- Odvoz a dovoz automobilu k úpravě ručního ovládání zdarma
- Zlevněný spotřebitelský úvěr
- Vyřízení veškeré administrace
- Možnost zajištění přestavby vozu na LPG a další služby

Z každého automobilu prodaného v rámci projektu bude odvedeno 500 Kč ve prospěch organizací pro zdravotně postižené.

Tento program je podporován Národní radou pro zdravotně postižené, Svazem paraplegiků a ČFFV

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

SVAZ PARAPLEGIKŮ
ZASTUPITELSKÝ SVAZ

zelená linka
800 112 274

mobilita.aaaauto.cz

AAA AUTO
mobilita

OZP musejí dostat šanci dokázat, že jsou rovnocennými partnery

O zaměstnávání OZP s předsedkyní Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením Hanou Potměšilovou

Text: Radka Švecová

Proč je důležité zaměřovat se na zaměstnávání zdravotně postižených? Protože zítra může být všechno jinak. Ačkoli dnes žijeme normálním životem, zítra nebo za měsíc může přijít chvíle, která význam slova „normální“ posune úplně jinak. Může se stát, že třeba budeme muset na čas opustit práci a začít se „přátelit“ s lékaři. Ovšem svou kvalifikaci ani předpoklady pro to, abychom po návratu zpět mohli vykonávat svou profesi, neztrácíme. „To, že je člověk zdravotně postižený, neznamená, že nemůže pracovat na vysoce kvalifikovaných pozicích. Dokážete si představit vozíčkáře, který pracuje jako lékař na ARO a zachraňuje lidem životy? Asi ne. Ale i to je realita, se kterou se můžete potkat například ve Fakultní nemocnici v Praze-Motole,“ říká Hana Potměšilová.

Jak vlastně „definujeme“ zdravotně postiženého?

Je důležité si uvědomit, že je to například člověk s těžší formou astma, epileptik, žena po rakovině prsu... Prostě lidé, kteří nemohou kvůli své diagnóze vykonávat každou profesi.

Velmi nerada používám v problematice zaměstnávání osob zdravotně postižených (OZP) pojem handicapovaný člověk. Řada z nás si pod tím pojmem představí viditelně postiženého člověka, třeba vozíčkáře. Viditelná postižení ale tvoří menší procento mezi celou skupinou zdravotně postižených osob.

Když srovnáte situaci u nás a v jiných zemích EU, jak jsme na tom?

Každá ze zemí EU má jiný model podpory zaměstnávání zdravotně postižených. Zdravotně postižený člověk, pokud má vzdělání a praxi, může bez problémů zastávat pozici každého z nás. Proč by člověk se stabilizovanou roztroušenou sklerózou nemohl být generálním ředitelem? Nebo člověk s DMO IT specialistou?

Jistě máte zkušenost s řadou předsudků. Které jsou v této oblasti nejčastější a jak s nimi můžeme bojovat?

Největší předsudek v majoritní společnosti je asi to, že zdravotně postižený člověk rovná

se člověk na vozíku nebo mentálně postižený. Člověk, který je schopen dělat pouze pomocné či asistentské práce, pro něhož firma musí vytvořit drahé pracovní prostředí na míru a je téměř nepropustitelný, protože ho chrání speciální zákony.

Nic z toho ovšem není pravda! Jak s tím bojovat? Potřebujeme vzdělané personalisty a manažery, kteří budou dobře znát základy legislativy, ale – a to vnímám jako nejdůležitější – v rámci nějakých školení či workshopů poznají životní příběhy lidí se zdravotním postižením, kteří pracují na manažerských pozicích. Tím jim dáme šanci pochopit, kdo to vlastně člověk se zdravotním postižením je.

Firmy dělají často chybu v tom, že v rámci teambuildingových akcí vyrážejí pomáhat zdravotně postiženým do hospiců, terapeutických dílen atd., kde jsou ale lidé, jejichž postižení je specifické. Firmy pak podobné akce udělají velké interní PR a vlastně tak budují v podvědomí svých zaměstnanců model „toto jsou ti postižení a oni potřebují naši pomoc“.

Podobné aktivity jsou sice velmi záslužné, ale co třeba rozběhnout program brigád a dlouhodobých, podotýkám skutečně dlouhodobých stáží pro absolventy či studenty učilišť, středních a vysokých škol, kteří jsou osobami se zdravotním postižením? Pouze tak poznáme reálný život, myšlení a potřeby těchto lidí.

Lepší se přístup zaměstnavatelů k zaměstnávání zdravotně postižených nebo k těmto zaměstnancům obecně?

V obecné rovině určitě ano. Situace je ale velmi odlišná podle regionu, oboru podnikání i dle typu diagnózy. V roce 2007, kdy náš Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením vznikl, se o zaměstnávání osob se zdravotním postižením mluvilo buď jen v souvislosti s chráněným trhem práce, nebo jako o CSR projektu firmy na běžném trhu práce. Dnes už to tak není.

Nemyslím si ale, že jsme se plošně jako společnost začali chovat jinak. Firmy spíš začaly být k tomu, aby zdravotně postižené skutečně zaměstnávaly, tlačeny legislativou. A společnost začala o zaměstnávání osob s postižením přemýšlet jinak. Díky tomu, že si řada firem konečně uvědomila, že člověk se zdravotním postižením může vykonávat bez problémů manažerskou funkci, vést velmi sofistikovaný projekt nebo zakázku apod.

I díky tomuto jsme se letos rozhodli vyhlásit soutěž „Zdravotně postižený zaměstnanec roku“ z řad chráněného a běžného trhu práce. Chceme veřejnosti ukázat, že u nás máme nemálo zdravotně postižených osob, na kterých často stojí rozvoj celé firmy či velmi zodpovědná a kvalifikovaná práce. A to nejen na chráněném, ale i na běžném trhu práce.

Firmy mají v oblasti zaměstnávání zdravotně postižených pevně dané zákonné povinnosti... Dodržují je?

Musejí je dodržovat. Tedy měly by! Bohužel ČR je velmi specifická v tom, že každý hledá v zákonech nějaké skuliny, jak povinnosti obejít. A to platí jak pro chráněný trh práce, tak i pro otevřený trh práce.

Protože dodnes neexistují jednoduché elektronické kontrolní mechanismy, jako je například veřejný registr faktur v režimu náhradního plnění, vše se kontroluje ručně. Namátkovými kontrolami... A tak se stále stává, že kancelářské potřeby či ochranné pracovní pomůcky v režimu náhradního plnění „dodává“ firma z chráněného trhu práce, která je ale firmou vyrábějící bublinkové fólie. Což znamená, že se jedná pouze a jen o „přefakturaci“. Na této a dalších podobných zakázkách zdravotně postižený člověk nikdy nepracoval a jeho zaměstnavatel získal jen provizi za to, že tzv. „přelil“ papírově zakázku přes svoji firmu.

My v nadačním fondu stále apelujeme na to, aby si firmy z běžného trhu práce vybíraly dodavatele z chráněného trhu práce opravdu jen na to zboží či služby, které daná „chráněnka“ produkuje, a aby nepodporovaly tento systém přefakturací, ač je to nejjednodušší. Nicméně je to také neetické a na hraně zákona!

I proto vznikl na stránkách ochranné známky Práce postižených e-shop www.pracepostizeny.cz – projekt elektronického obchodu s výrobky a službami z chráněného trhu práce a zároveň katalog prověřeného náhradního plnění, kde se obchodují výrobky a služby prověřených zaměstnavatelů handicapovaných osob.

Jak by měl podle vás vypadat ideální stav věcí?

Nikdy nic nebude dokonalé. Nežijeme v počítačovém programu. Ideální by bylo, kdyby firmy žádné kvóty neřešily a zaměstnávaly OZP bez ohledu na to, zda na ně získají nějaké úlevy či benefity. Aby ti lidé, kteří kvůli svému zdra-

votnímu stavu již pracovat nemohou, měli větší podporu v sociálním systému. A ti, kteří pracovat mohou, ale trvale nechtějí (odhady MPSV jsou až u čísla 100 000), přišli o většinu sociálních podpor.

Co je třeba k tomu, aby se u nás situace zlepšila?

Změna myšlení. Majoritní populace si musí uvědomit, že když nedá šanci lidem se zdravotním postižením dokázat, že mohou být rovnocennými partnery v životě, práci, ve volnočasových aktivitách, zavírá si dveře sama před sebou. Nikdo z nás neví, jestli se někdy neocitne na jejich místě. Proč by ředitel firmy, který měl autonehodu a přišel o nohu, nemohl být za rok opět ředitelem stejné firmy? Proč by firemní právníčka, které zjistili rakovinu prsu, nemohla být za rok či dva zpátky ve své pozici?

Řada lidí se závažnými diagnózami odmítá pobírat invalidní důchod. Vadí jim statut „invalidní důchodce“. Proč? Protože když zdravým kolegům řeknou, že jsou invalidní důchodci, je na ně nahlíženo téměř jako na nesvéprávné a nevykonné. Je to ale jen o tom, jak je pojem invalidní důchodce podprahově vnímán. Málokdy si uvědomuje, že statut invalidního důchodce je pro OZP v jistém slova smyslu ochrana na trhu práce, že jim nesmí být přidělena práce, která by mohla ohrozit či zhoršit jejich zdravotní stav.

Jak je to s odvody firem za nezaměstnávání zdravotně postižených?

Ty jsou pro mne tak trochu černou mýrou. Bohužel to, co firmy zaplatí, nejde zpátky k těm, kteří to potřebují, tj. těžce zdravotně postiženým. Tyto odvody odcházejí do státního rozpočtu, ze kterého pak stavíme ty báječné dálnice, nakupujeme nefunkční vojenskou letku, nový autopark na ministerstvech apod.

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (NFOZP)

byl založen v roce 2007. Jeho posláním je pomáhat, informovat a podporovat zaměstnávání osob s handicapem a propojovat život zdravých a zdravotně postižených osob. Mezi zakladateli fondu jsou i lidé se zdravotním postižením, kteří se osobně setkali s problémy při získání pracovního uplatnění. Celý tým NFOZP, složený z odborníků na právo, neziskový sektor, personalistiku, marketing, PR a účetnictví, pracuje na dobrovolnické bázi.

NFOZP

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Krajské rady osob se zdravotním postižením – jak dál?

Text: Jan Uherka

Krajské rady OZP jsou ustaveny ve všech krajích a plní **program NRZP ČR na úrovni krajů**. Ve spolupráci s orgány státní správy a samosprávy usilují o obhajobu a naplňování oprávněných zájmů a potřeb osob se zdravotním postižením a jejich rodin, zajišťují osvětovou a poradenskou činnost, řeší podněty a stížnosti OZP, vyslovují se k otázkám dopravy, zdravotnictví, sociálních služeb, zaměstnanosti apod., monitorují naplňování Úmluvy o právech osob se ZP.V posledním volebním období byla činnost krajských rad zaměřena především na:

1. prohloubení součinnosti s orgány krajských zastupitelstev a krajských úřadů, zvláště pak na přípravu a přijetí krajských plánů vyrovnání příležitostí a monitorování jejich plnění;
2. posílení finanční soběstačnosti krajských rad;
3. zkvalitnění vlastní organizační činnosti a práci koordinátorů a na kooperaci o. s. OZP při řešení společných úkolů.

Republikové shromáždění konané 30. – 31. května 2012 konstatovalo, že ve srovnání se situací před čtyřmi roky došlo k výraznému vzestupu kvality práce krajských rad ve většině krajů – zvláště pak v práci předsedů a krajských výborů KR, spolupráci s představiteli státní správy a samosprávy a růstu aktivit ve vzdělávací a osvětové činnosti.

Úspěšnost jejich práce podmiňuje řada faktorů, zvláště:

- osobnost předsedy, členů krajského výboru a koordinátora;
- spolupráce koordinátora s předsedou a členy krajského výboru;
- participace jednotlivých členů krajské rady na prosazování společných zájmů a potřeb OZP;
- úroveň komunikace a spolupráce s představiteli státní správy a samosprávy na úrovni kraje a obcí a s ostatními subjekty – úřady práce, dopravními společnostmi, zaměstnavateli OZP apod.;
- kvalita komunikace uvnitř krajské rady a s dalšími organizacemi, které mají ve svém programu péči o zdravotně postižené;
- dostatek informací, které krajská rada potřebuje pro rozhodovací proces;

- ekonomické zajištění činnosti KR;
- aktivita subjektů sdružených v krajské radě a jejich úsilí při naplňování společných cílů.

Krajské plány vyrovnávání příležitostí pro OZP

Krajské plány vyrovnávání příležitostí mají s výjimkou čtyř krajů zpracovány všechny regiony. Ze strany krajských politických reprezentací i aparátu krajských úřadů je potřebnost krajských plánů vyrovnání příležitostí **vnímána různě**, v některých případech se setkáváme i se zjevným nepochopením jejich potřebnosti, s odkazem na existenci jiných plánů – komunitních, střednědobých plánů sociálních služeb apod. Potřebnost vyrovnávání příležitostí pro OZP je z jejich strany **slovně deklarována**, avšak skutečného pochopení potřeb OZP se mnohým odpovědným pracovníkům stále nedostává.

Proč tomu tak je?

První příčinou přístupu krajů ve vyrovnávání příležitostí pro OZP vidím v tom, že kraje se zabývají problematikou OZP nahodile, nekoordinovaně a izolovaně, v míře, v jaké ji prezentují jednotlivé odbory krajského úřadu (sociální, zdravotní, školství apod.) či jednotlivé výbory zastupitelstva. Tedy **nekomplexně**, bez vědomí vzájemných souvislostí. Je tomu tak proto, že kraje nemají dostatek kvalitních, souhrnně zpracovaných podkladů pro rozhodovací proces. Pokud je mi známo, tak na krajských úřadech není ani jeden odborný referent, který by měl na starosti výhradně OZP, který by shromažďoval a případně analyzoval podklady ze všech oblastí života OZP – zaměstnanosti, sociální situace, vzdělávání, dopravy atp. Teprve při znalosti celé šíře problematiky OZP by si kraje a obce začaly uvědomovat, co všechno je v této oblasti zanedbáno a jak hluboká je míra diskriminace OZP. Komplexní údaje nemáme ani my a není v našich silách si je v potřebném rozsahu i kvalitě shromáždit. To je úkol státu a jeho struktur na jednotlivých stupních jeho organizace.

Druhou příčinou nepochopení nutnosti vyrovnání příležitostí pro OZP je **nízké povědomí celé společnosti** o tom, kdo jsou OZP. Jde o **falešné vědomí**, které stojí na počátku všech forem diskriminace OZP a neumožňuje jim a jejich rodinám adekvátní začlenění do společnosti, a to nikoli z ekonomických, ale ideologických důvodů. ▶

Co pro to můžeme udělat?

Na základě svých zkušeností z činnosti předsedy KR, místopředsedy NRZP ČR, ale zvláště pak krajského zastupitele a předsedy Komise Rady Zlínského kraje pro OZP se domnívám, že je třeba z naší strany iniciovat kraje, zvláště hejtmany k těmto krokům:

1. ustavení komisí RK pro OZP jako poradních orgánů rady krajů;

2. jako základní úkol těchto komisí stanovit zpracování KPVP a jeho schválení krajským zastupitelstvem jako základního dokumentu kraje pro oblast zdravotního postižení;

3. vytvoření místa odborného pracovníka KÚ, v jehož náplni práce je pouze problematika OZP (nejlépe v rámci odboru kanceláře hejtmána);

4. zřízení funkce krajského ombudsmana pro OZP – potřebu této instituce odpovědní činitelé krajů pochopí, až se jim míra diskriminace OZP plně vyjeví;

5. usilovat o naše zastoupení v zastupitelstvech obcí a krajů a ve výborech a komisích obcí a krajů – pokud se nám to nedaří, zúčastňujeme se alespoň jednání zastupitelstev krajů i obcí – jsou veřejné;

6. iniciovat vedení kraje ke zřízení samostatného dotačního titulu určeného pro společensky účelné aktivity organizací ZP (Finanční soběstačnost většiny krajských rad je na velmi nízké úrovni či je zcela nulová a krajské rady zůstávají finančně závislé na rozpočtu NRZP ČR. Stále platí, že v rozpočtech krajů nejsou vyčleněny prostředky na podporu občanských sdružení ZP. Krajské rady tudíž nemají prostředky na analýzy, monitoring, odborné semináře, konference, ediční činnost, mediální prezentaci apod.);

7. na úrovni NRZP ČR trvale spolupracovat s Asociací krajů ČR.

Na závěr troška útěchy:

Jsem si vědom toho, že naše funkce jsou čestné, že svými osobními prostředky se často podílíme na činnosti našich o. s., že naše zdraví nám velmi často nedovoluje konat tak, jak bychom si přáli, ale i tak se snažme být důstojnými partnery orgánům státní správy a samosprávy a svou obětavostí a nezištností dávejme příklad ostatním OZP a jejich rodinám.

Ušetřete na doplácích za léky – sledujte portál Doplatky.eu

Portál Doplatky.eu šetří lidem peníze.

Srovnává výši doplatků u léků v jednotlivých lékárnách a dokáže nalézt i generika podle účinné látky.

Léky tvoří nemalou část našich výdajů. O to zvláštnější je, že většina lidí neporovnává jejich cenu. Nákup elektroniky si už bez srovnávacích portálů na internetu neumíme představit, stejně tak to platí i pro spousty jiného zboží. Ovšem po obdržení receptu od doktora se nejčastěji vydáme do nejbližší lékárny u ordinace či do té, kterou máme tzv. „po cestě“. Nepřemýšlíme nad tím, jestli bychom mohli ušetřit. Přitom jen rozdíl v doplácích dosahují někdy u stejného léku až stovky korun. U lidí trpících nějakým onemocněním dlouhodobě se pak může obtížnost srovnání cen v jednotlivých lékárnách pořádně prodražit.

Řešení daného problému nabízí portál Doplatky.eu. Umožňuje návštěvníkům efektivně a spolehlivě najít v libovolné lokalitě ČR lékárnu s nejnižší cenou či vyšší doplatku za konkrétní lék, přičemž lze vyhledávat nejen podle obchodního názvu léku, ale také podle obsažené účinné látky.

V ČR je jeden z nejsložitějších systémů doplatků léků v rámci Evropy. Doplatky.eu se snaží lidem pomoci zorientovat v jejich výši v jednotlivých lékárnách a pomoci spotřebiteli i jinými prostředky. Léky jde totiž vyhledávat i dle účinné látky. Díky tomu mohou lidé nalézt generika, která dokážou v mnoha případech zastoupit drahá a pro spotřebitele často nedostupná originální léčiva. Používání generik vede k velkým úsporám ve zdravotnictví i v rozpočtech běžných domácností.

Cílem portálu je poskytnout informace o všech lécích, které jsou schváleny v ČR. Představeny by měly být i léky, které jsou ve volném prodeji, informace o lékárnách a otevíracích dobách. Údaje do internetového portálu budou nahrány z centrálního rejstříku léciv. Na vkládání cen a detailů prodejen se už podílejí lékárny, které poznáte dle samolepky Doplatky.eu. Bohužel ne všechny lékárny chtějí výši doplatků zveřejňovat, a změnit tak situaci, kdy je spotřebitel v informační nevýhodě. I proto Doplatky.eu umožňují nahrávání cen jednotlivých léků samotnými zákazníky. Věřím, že po zapojení dostatečného množství lidí se stávající pravidla hry změní ve prospěch spotřebitele a lékárny se budou zapojovat ve větší míře.

Prezident Svazu pacientů ČR Luboš Olejár k této situaci říká: "Doplatky za léky představují nemalou a čím dál vyšší část výdajů pacientů, zejména našich členů, proto vítáme možnost jednoduchého srovnávání doplatků léků v konkrétních lékárnách. Jelikož si uvědomujeme, že lékárny mnohdy nechťejí zveřejňovat výši doplatků léků, vyzdvihujeme proto možnost, že mohou být zadány také aktivními pacienty a návštěvníky portálu. Rovněž apelujeme na naše členy, aby si pomocí tohoto nástroje sdělovali výši doplatků, a tím si navzájem pomáhali."

Doplatky.eu jsou startupem založeným absolventy Vysokého učení technického v Brně. V současnosti sídlí v Jihomoravském inovačním centru, které pomáhá rozjet podnikání mladým podnikům s velkým inovačním potenciálem.

Pozvánka na konference Rovná práva pro všechny

Text: Josef Vančura

Myslíte si, že:

- Dochází k diskriminaci osob se zdravotním postižením?
- Jsou práva osob se zdravotním postižením ohrožena?

Nebo:

- Máte zkušenosti s diskriminací?
- Nevíte, kam se obrátit?

Na tyto a další otázky se budou snažit odpovědět tematické konference NRZP ČR, které proběhnou v následujících dvou měsících v 11 krajích ČR.

Jsou určeny zejména pro osoby se zdravotním postižením, poskytovatele sociálních služeb, pracovníky médií a veřejné správy, zástupce neziskových organizací a veřejnost. Na každou z konferencí se nám podařilo zajistit účast vedoucích pracovníků a odborníků na dané téma. Na všech akcích budou také přítomni zástupci veřejného ochránce práv. Účastníci takto mohou získat ucelený přehled a lepší orientaci pro každodenní praxi.

Tematické konference zatím proběhly v Jihočeském a Pardubickém kraji. Měly příznivý ohlas, účastníci hlavně ocenili možnost získat ucelené a potřebné informace o tematice, o níž se sice často hovoří, ale málo lidí se v ní správně orientuje.

Seznam plánovaných akcí uvádíme v následujícím přehledu. Zájemci o účast se mohou přihlásit u příslušného organizátora konference, který Vám na vyžádání zašle bližší informace s pozvánkou. Pozvánky na jednotlivé akce naleznete také postupně na webových stránkách – www.nrzp.cz. Účast na konferencích je zdarma.

Konference jsou součástí projektu „Rovná práva pro všechny“, který je podpořen Programem Evropské unie pro zaměstnanost a sociální solidaritu PROGRESS (2007–2013). Tento program realizuje Evropská komise.

Kalendář krajských konferencí PROGRESS – 2012

Uspořádané konference:

Moravskoslezský kraj

Termín: pátek 14. září 2012 (10:00–14:00)
Místo konání: sál zastupitelstva kraje, KÚ Ostrava
Organizátor: Bc. Dana Matulová
Kontakt: tel.: 736 234 871, e-mail: ostrava@nrzp.cz

Zlínský kraj

Termín: úterý 18. září 2012 (9:00–13:00)
Místo konání: sál zastupitelstva kraje, KÚ Zlín
Organizátor: Mgr. Jan Uherka
Kontakt: tel.: 736 622 364, e-mail: zlin@nrzp.cz

Karlovarský kraj

Termín: středa 19. září (11:00–15:00)
Místo konání: Krajská knihovna, Karlovy Vary
Organizátor: Ing. Dana Líkařová
Kontakt: tel.: 736 751 205, e-mail: k.vary@nrzp.cz

Královéhradecký kraj

Termín: čtvrtek 20. září 2012 (10:00–14:00)
Místo konání: sál zastupitelstva kraje, KÚ Hradec Králové
Organizátor: Mgr. Jiří Morávek
Kontakt: tel.: 604 839 979, e-mail: czphk@czphk.cz

Jihomoravský kraj

Termín: úterý 25. září 2012 (10:00–13:30)
Místo konání: sál zastupitelstva, Magistrát města Brna
Organizátor: PhDr. Leoš Spáčil
Kontakt: tel.: 736 751 211, e-mail: brno@nrzp.cz

Plánované konference:

Plzeňský kraj

Termín: středa 3. října 2012 (10:00–13:00)
Místo konání: sál zastupitelstva KÚ, Škroupova 18, Plzeň
Organizátor: PhDr. Jana Petrová
Kontakt: tel.: 736 751 204, 377 224 879, e-mail: plzen@nrzp.cz

Kraj Vysočina

Termín: pondělí 8. října 2012 (10:00–13:00)
Místo konání: Kongresové centrum Kraje Vysočina, Žižkova 57, Jihlava (místnost B.3.16)
Organizátor: ing. Mgr. Petr Běhunek
Kontakt: tel.: 737 768 950, e-mail: jihlava@nrzp.cz

Olomoucký kraj

Termín: úterý 9. října 2012 (10:00–15:00)
Místo konání: Magistrát města Olomouc, Hynaisova 10
Organizátor: Jana Mikudíková
Kontakt: tel.: 736 751 212, e-mail: olomouc@nrzp.cz

Liberecký kraj

Termín: čtvrtek 11. října 2012 (10:00–14:00)
Místo konání: sál zastupitelstva kraje, KÚ Liberec
Organizátor: Monika Bradáčová
Kontakt: tel.: 736 751 207, e-mail: liberec@nrzp.cz

Praha

Termín: úterý 23. října 2012 (10:00–15:00)
Místo konání: Praha, Senát PSP – hlavní sál (Rytířský sál)
Organizátor: Veronika Půrová, Jiří Vencel
Kontakt: tel.: 266 753 424, 604 235 885, e-mail: v.purova@nrzp.cz

Ústecký kraj

Termín: středa 24. října 2012 (10:00–14:00)
Místo konání: sál zastupitelstva kraje, KÚ Ústí nad Labem
Organizátor: Jaroslav Slavík
Kontakt: tel.: 603 469 247, e-mail: jaroslav.slavik@seznam.cz

Tyto tematické konference se konají v rámci realizace projektu NRZP ČR „ROVNÁ PRÁVA PRO VŠECHNY“, program EK PROGRESS 2012.

Národní rada osob
se zdravotním postižením ČR

PRO ROZMANITOST
PROTI DISKRIMINACI

www.stop-discrimination.info

Kampaň Evropské komise
v boji proti diskriminaci

Cit pro spravedlnost máme vrozený, říká ombudsman Pavel Varvařovský

Text: Jana Hrdá

Foto: www.ochrance.cz

**Lidé podle něj dostávají do vínku povědomí o tom, co je spravedlnost. Během života se však tento vrozený cit často deformuje. Nejvyšší hodnotou je podle něj svoboda, která nemůže existovat bez respektu k druhým. V poslední době na sebe upozornil kritikou takzvaných sKareť. Má rád české filmy, písničky starého Semaforu a uklidňují ho projížďky na kole po rovinatém Nizozemsku...
Veřejný ochránce práv Pavel Varvařovský.**

Dnes jste sice velmi významný a vážený právník, ale asi jste jím nechtěl být již od dětství – na co jste si nejraději hrál, když jste byl malinký?

Bylo krátce po válce a tenkrát si kluci nejvíc hráli na vojáky. Problém byl jen v tom, že nikdo nechtěl být Němec. Také jsme si hráli na vlaky, což asi bylo dáno tím, že můj děda byl železničář.

Čím jste chtěl být, měl jste nějaké chlapecké sny, splnilo se Vám z toho něco?

Chtěl jsem být ledacos, nejvíc jsem ale toužil po tom vyniknout ve sportu. Nejlépe v lehké atletice. Také jsem si hrozně přál mít malý domek u řeky. To poslední se mi splnilo, jenom není u řeky – našťášt.

Co Vás ovlivnilo natolik, že jste šel studovat tak těžkou disciplínu, jako jsou práva?

Pro práva jsem se rozhodl až na poslední chvíli. Vlastně ani nevím proč. Dlouho jsem si totiž myslel, že budu učitel jako moje máma (nejlépe zeměpis + tělocvik). Práva jsem studoval s tím, že právníka ale dělat nebudu. Spíš jsem se viděl někde v novinách. O obtížnosti studia jsem příliš nepřemýšlel. Měl jsem (a snad ještě mám) to štěstí, že mi shůry byla dána docela dobrá paměť, a tak jsem práva udělal (ať mi to kolegové prominou) „levou zadní“. Je ovšem nutno říci, že mluvíme o období 1963–68. Dnes bych se určitě zapotil víc. Mnoh

z toho, co znají moji mladí kolegové a kolegyně, jde již mimo mě. Na rozdíl od většiny z nich mi ale naopak nedělá problém mateřský jazyk.

Ted' mám trochu odvážný dotaz: Máte titul JUDr. – jste opravdu doktorem obojího práva, vyznáte se i v církevním právu? Pokud to není nic proti ničemu, svěříte nám svůj názor na církevní restituce?

O církevním právu sice něco vím, ale nemohu rozhodně říci, že bych se v něm vyznal. Spíš se docela vyznám ve Starém zákoně.

Pokud jde o tzv. církevní restituce, především si myslím, že termín restituce zcela nesedí, byť se používá. Ty věci nelze uvést do původního stavu. Lze se jen slušně a rozumně domluvit na částečné nápravě křivd z minula. Způsoby takového vyrovnání mohou být různé, ale vždy bude někdo, kdo s dohodnutým nebude souhlasit. Mně nyní projednáváný způsob nevadí. Co mi vadí, je to, že se tak děje ostudně pozdě a že se ten problém politicky zneužívá.

Nakolik z Vašeho pohledu souvisí spravedlnost s právem? Například ve valorizaci starobních důchodů osob, jež dnes již žádným způsobem nemohou získat prostředky k životu a produktivní byly v době, kdy si dost dobře nemohly našetřit? A co zdravý rozum?

Jsem přesvědčen, že s citem pro spravedlnost přicházíme na svět. Jde spíš o to, jak moc si během životní pouti ten vrozený cit poničíme. Pokud jde o spravedlnost ve smyslu rovnosti, lidé se většinou shodnou. Stejně je tomu u spravedlnosti, které se říká retributivní (tedy, že za zločin má být udělen přiměřený trest, že škoda má být uhrazena apod.). Také procesní spravedlnost chápe většina lidí stejně (např. princip „budiž slyšena i druhá strana“). Nejméně shody je a vždy bude u spravedlnosti, které se říká distributivní – tedy co dávat do společného koše a jak to potom dělit. A tu jsme vlastně u důchodů. Tedy, abych byl přesný, u našeho způsobu důchodového zabezpečení. Lidé se určitě shodnou, že je třeba ze společné kasy zabezpečit ty, kteří měli v životě smůlu – narodili se postižení, utrpěli úraz apod. Méně už budou asi ochotni dělit se ve stáří prakticky rovnostářsky s těmi,

kdo do společného koše přispěli minimálně, resp. vůbec, a navíc kašlali na to, že jednou zestárnou a nic si neušetřili. Já heslo „ať se stará stát“ uznávám opravdu jen ve velmi malé míře. Starat se mám především sám, pak je zde rodina a stát má být ten poslední. Tak mi velí zdravý rozum.

Jak byste si zařídil fyzickou pomoc třeba v pozdním stáří, kdy se může stát, že budete zcela bezmocný a budete nutně potřebovat pomoc od druhé osoby?

Odpověď na tuto otázku vyplývá z té předchozí. Věřil bych, že jsem své přesvědčení natolik předal svým potomkům, že se o mě postarají. Ať už sami, nebo s pomocí nějaké placené služby. Já jim také mnohé zaplatil.

Jak byste řešil, kdyby se někomu z Vašich blízkých přihodilo něco takového, že by ke svému životu nutně pomoc druhé osoby také potřeboval?

Vlastně i zde mohu odkázat na předchozí odpověď. Snad bychom to zvládli v rodině – my spolu docela držíme. Ale uznávám, že někdy to může být tak zlé, že člověk zjistí, že si o sobě myslel příliš a že na to nemá.

Co považujete za největší problém u karty sociálních systémů?

U té slavné karty mi vadí, že se ti, co ji zavádějí, zjevně řídí heslem – „a budete se mít dobře, i kdybyste nechtěli!“ Přece by neměl být problém zachovat „starý“ systém těm, kterým z pochopitelných důvodů ta karta přinese jen komplikace (mnohakilometrové dojíždění, nutnost učit se zacházet s něčím, co nikdy neměli a čemu nedůvěřují, resp. ani nejsou schopni s tím zacházet apod.).

Lékaři a právníci mají tu smůlu, že lidé kolem nich jsou natolik fascinováni jejich oborem, že se s nimi nedovedou bavit o něčem jiném, vlastně z nich i v obvyklém rozhovoru dělají poradce. Bylo i seznámení s Vaší ženou takové, že byla ovlivněná Vaší profesí?

Moje žena nemohla být ovlivněna mou profesí, protože se známe ze střední školy – chodila o rok níž. Čím byla ovlivněna, nevím. Naivně si dodnes myslím, že jsem se jí líbil. Jsme spolu 42 let, ale nikdy jsem se jí na to přímo nezeptal. A myslím, že se ani nezeptám. Raději.

Jaké hodnoty považujete v životě svém a své rodiny za nedotknutelné?

Hodnotový systém je věc dost složitá. Za hodnotu nejvyšší považuji svobodu, a to ve všech jejích formách. Jenomže má svoboda musí samozřejmě končit tam, kde začíná svoboda někoho jiného. A zde jsme u tolerance, nadhledu

a u respektu k názoru odpůrce. Jak zpíval Jiří Suchý – malé věci řešte ruky mávnutím. Nedotknutelnost hodnot je ideál. Vašich hodnot, vašeho světa, se každou chvílí někdo nějak dotkne. Nejhorší je, je-li to státní moc. Jde tedy spíš o to, aby ten dotek byl snesitelný, aby se vám z něj nedělalo na zvracení.

Čeho myslíte, že si na Vás cení nejvíc Vaši potomci? Co jste od nich vyžadoval nekompromisně a v čem jste byl shovívavý? Co byste jim chtěl předat sám ze sebe?

Myslím si (možná naivně), že si na mě cenili (a snad ještě stále cení), že jsem byl táta docela tolerantní a shovívavý a nic jsem nelámal přes koleno. A pak snad také, že se mnou byla (někdy) legrace. On humor je asi nejlepší lék na lidská strádání. Mé děti už jsou velké (dcera 41, syn 38), a jak je tak sleduji, něco jsem jim předal. Teď si musím dát záležet spíš na vnukovi a vnučce.

Docela často se usmíváte, umíte se také nevázaně rozchechtat? Který humoristický román máte rád, který film jste již viděl několikrát, při které muzice si nejlépe odpočínáte?

Ale to víte, že se umím nevázaně rozchechtat. Třeba když sleduji přímý přenos nějakého zasedání. A do toho smíchu třeba vykřikuji – „Bože, to je vůl!“

Pokud jde o humor knižní, mám rád vše od Jaroslava Haška, Karla Poláčka, ale i mnoha dalších. Miluji třeba povídky Roberta Fulghuma. Filmů, které jsem viděl mnohokrát (a klidně si to zopakuji ještě jednou), je také spousta. Vesměs české. Tak jen namátkou – Rozmarné léto, Obecná škola... a tak dále a tak podobně.

Na muziku žádný zvláštní fajnšmekr nejsem. Jedu-li sám autem, pouštím si nejvíc starý Semafor, písničky Osvozeného divadla, ale také folkové zpěváky a kapely.

Máte už po dovolené, nebo teprve někam pojedete? Jak odpočíváte, aby Vám to vydrželo na celý rok? Na co se těšíte v příštích týdnech?

Dovolená se zatím nekonala. Snad v září. Já už nejraději jezdím tam, kde to znám. Nejvíc mi to vyhovuje u dcery, která je už 18 let vdaná v Nizozemsku. Bydlí v menším městě, všude kolem je spousta cyklostezek (ostatně jako všude v Nizozemsku), a tak si jezdím po krajině, mezi statky, krávy, ovci, jinou havěť, voní tam seno a hnůj a mně je dobře. V poslední době navíc oceňuji, že mě tam nikdo nezastavuje a nepředestírá mi svoje problémy. Někdy bych se tam docela rád odstěhoval.

Nenechte si ujít 10. jubilejní ročník cen MOSTY

Text: Michal Dvořák

Foto: Jan Jirouš

V zájmu podpory aktivit přispívajících ke zlepšení kvality života osob se zdravotním postižením a jejich participace ve společnosti začala NRZP ČR v roce 2003 s pravidelným vyhlásováním ceny MOSTY. Cena je udělována za mimořádnou aktivitu nebo čin ve prospěch těchto osob, a to ve čtyřech kategoriích – cena pro instituci veřejné správy, nestátní subjekt, osobnost hnutí osob se zdravotním postižením a zvláštní cena.

Navrhněte a nominujte na cenu MOSTY 2012 aktivity, projekt či osobnost z vašeho okolí.

Návrh na udělení ceny můžete podat na předepsaném formuláři, který je společně se soutěžním řádem vložen v tomto časopisu. Vyplněný návrh odešlete na adresu NRZP ČR, Partyzánská 7, 170 00 Praha 7. Uzávěrka pro podávání návrhů je 31. prosince 2012. Výsledky ceny MOSTY 2012 budou slavnostně vyhlášeny a ceny uděleny ve Žďáru nad Sázavou v březnu 2013.

Předávání letošních cen v Praze.

Okénko do poraden NRZP ČR

Text: Radka Švecová

Okénko do poraden je v tomto čísle věnováno pracovní problematice. Právnička pražské poradny Věra Dreslerová připravila příspěvek o náhradě škody za pracovní úrazy a nemoci z povolání včetně informací o vyplácení renty. Na téma zaměstnávání osob se zdravotním postižením se zaměřila Monika Heczková z pražské poradny – je možno pracovat při pobírání invalidního důchodu a za jakých podmínek? V souvislosti s tímto tématem upozorňují na rozhovor s předsedkyní Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením Hanou Potměšilovou, který naleznete také v tomto čísle.

Vyjádření Hany Potměšilové a náměstkyně ministra práce Karla Machotky je součástí třetího příspěvku dnešního okénka, který připravila Zuzana Kašpárková z ostravské poradny. Jeho tématem je zrušení kategorie osob zdravotně znevýhodněných.

Doufáme, že Vás naše příspěvky zaujmou a budou pro Vás poučné. Pokud budete mít nějakou otázku, můžete se na naše poradny s důvěrou obrátit. Naše služba je bezplatná!!! Jsme tu pro Vás!!!

Text: Věra Dreslerová

Náhrady škody za pracovní úrazy a nemoci z povolání

/§ 369 zákoníku práce (ZP)/

Poradna NRZP ČR v Praze se této problematice věnuje a poradci jsou připraveni zodpovědět dotazy klientů a pomoci řešit problémy související s pracovními úrazy a nemocemi z povolání. Na úvod do problematiky je zapotřebí uvést jmenovitě náhrady, na které má v případě pracovního úrazu či nemoci z povolání poškozený zaměstnanec nárok.

Jde o odškodnění za:

- ztrátu na výdělku po dobu trvání pracovní neschopnosti, je-li následkem úrazu či nemoci z povolání,
- bolest a ztížené společenské uplatnění dané ošetřujícím lékařem počtem bodů, které ohodnocují úraz či nemoc z povolání nebo následky (za každý bod se vyplácí 120 Kč),
- věcnou škodu (např. v důsledku úrazu zničený oděv, rozbitý mobilní telefon, brýle, obuv a podobně),
- účelně vynaložené náklady spojené s léčebním (např. uhrazené doplatky léků, regulační poplatky, výpomoc z domácnosti, platby za vyhotovení posudku a další),
- ztrátu na výdělku po ukončení pracovní neschopnosti (je-li z důvodu pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nižší než průměrný výdělek před vznikem události).

Jestliže zaměstnanec následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání zemřel, je zaměstnavatel povinen poskytnout oprávněným pozůstalým, což jsou kupříkladu manželka, rodiče či děti, náhradu za:

- účelně vynaložené náklady na léčení,
- věcnou škodu,
- jednorázové odškodnění pozůstalých,
- náklady spojené s pohřbem,
- náklady na výživu pozůstalých.

Pracovní úraz či nemoc z povolání jsou zákonikem práce přesně vymezeny a definovány. Co jsou tedy pracovní úraz a nemoc z povolání?

- **Pracovním úrazem** je poškození zdraví nebo smrt, došlo-li k nim nezávisle na vůli zaměstnance, krátkodobým a násilným působením vnějších vlivů. Soudní praxe odvodila, že za pracovní úraz lze výjimečně přiznat i infarkt myokardu, případně v rámci posttraumatického šoku rozptatání roztroušené sklerózy, která by prokazatelně v té době jinak nepropukla. Pracovním úrazem je i úraz utrpený mimo pracoviště při plnění úkolů zaměstnance nebo v přímé souvislosti s nimi.
- **Nemoc z povolání** je nemoc, která je zahrnuta v seznamu nemocí z povolání, jestliže vznikla za podmínek v něm uvedených (seznam nemocí upravuje nařízení vlády č. 20/1995 Sb.).

Objevují se však nemoci, které jsou v medicíně jako nemoci povolání oproti minulosti nově hodnoceny. Je tedy dobré seznámit se s citovnou vyhláškou, a být tak informován, případně zkontrolovat své onemocnění, pokud jde o charakteristiku, se svým ošetřujícím lékařem.

Zaměstnavatelé musejí dodržovat bezpečnostní předpisy a zaměstnanci musejí být školeni o rizicích některých profesí. Riziková pracoviště jsou stanovena vyhláškou a musí jim být z hlediska bezpečnosti věnována větší bezpečnostní opatření. Přesto se stane, že dojde na pracovišti k pracovnímu úrazu. Jinde než na pracovišti při plnění pracovních úrazů, například cestou do práce, k pracovnímu úrazu podle zákona dojít nemůže. Úraz pak není hodnocen jako pracovní.

Pracovní úraz musí být zaviněn nedostatkem na straně zaměstnavatele. Zaviní-li si úraz zaměstnanec sám, například je v práci pod vlivem alkoholu nebo vlivem drog či zaměstnavatel neoznámí nemoc, pro kterou neměl určité práce vykonávat, náhrada mu v takovém případě obecně nepřísluší.

Stejně jako za pracovní úraz je za stejných shora uvedených podmínek odpovědný zaměstnavatel za nemoc z povolání. Nemoc z povolání musí být **vždy** uznána příslušnou klinikou nemocí z povolání (KNP), případně znaleckým posudkem.

Knihá úrazů

Když dojde k pracovnímu úrazu, je zaměstnavatel povinen zaznamenat to do knihy úrazů, učinit záznam, je-li potřeba, přivolat lékaře a při smrtelném úrazu zavolat Policii ČR. V každém případě by pro jistotu obou stran měl být zápisu přítomen nezávislý svědek či svědci. Nutně bezpečnostní technik nebo další odpovědný pracovník. Stejně tak je povinen zaměstnavatel nahlásit úraz oblastnímu inspektorátu práce a na úřad práce. Je povinen ho nahlásit i pojišťovně, u které musí být ze zákona (jak pracovního, tak občanského) pojištěn.

Pojišťovna potom v rámci **prokázání** úrazu převezme v rámci pojistného plnění povinnost plnit náhradu škod.

Povinnosti zaměstnavatele při onemocnění nemocí z povolání.

U nemocí z povolání se vždy čeká na vyjádření, zda nemoc byla skutečně způsobena vlivem té které vykonávané práce, ať již dlouhodobým, nebo krátkodobým. To přísluší klinice pracovního lékařství, která rozhoduje podle lékařských zpráv o onemocnění, podle závěrů ošetřujících lékařů a celkového zdravotního stavu zaměstnance, a to i před událostí, tedy onemocněním. Případně vypracuje vlastní posudek.

U nemocí z povolání se obvykle čeká s náhradami právě až na závěrečnou diagnózu KNP.

Opět i zde musí být po zjištění, že jde o nemoc z povolání, informována pojišťovna, u které je zaměstnavatel pojištěn.

Práva na náhradu škody a dalších nároků je potřeba rozdělit tak, jak jdou za sebou v rámci plnění a jak jsou uvedeny v první části tohoto příspěvku.

Vychází se při tom z ustanovení § 369 ZP, pokud se zaměstnavatel nezprostil pro své nezávinění zcela odpovědnosti ve smyslu § 367 ZP.

Dorovnávání rozdílů mezi nemocenskými dávkami a mzdou nebo platem před událostí

Tedy náhrada ztráty na výdělku, je-li následkem úrazu pracovní neschopnost.

Zde se vypočítá rozdíl mezi hrubým příjmem obvykle za období tří měsíců před událostí a vyšší vyplácené nemocenské. Stane-li se úraz, aniž by zaměstnanec odpracoval alespoň tři měsíce, vychází se z příjmu pracovníka na stejné pozici nebo z výše odměňování té které profese, tak jak je každoročně uvedena na Českém statistickém úřadě, a to podle jednotlivých oblastí v ČR.

Jelikož je výpočet mnohdy obtížný, může se nárok plnit zálohově a pak jednorázově doplatit nebo po dohodě i jednorázově po ukončení pracovní neschopnosti.

Vždy se plní po celou dobu trvání pracovní neschopnosti.

Všechny postupy vycházejí z ustanovení ZP.

Náhrada nároku na bolestné a ztížení společenského uplatnění

Tyto nároky se vypočítávají po skončení léčby, hodnotí se bodově, přičemž jeden bod je hodnocen částkou 120 Kč. Ztížené společenské uplatnění se obvykle uplatňuje po roce od skončení léčby. Bodové ohodnocení vyhotoví ošetřující lékař.

Náhrada vynaložených nákladů spojených s léčením

Například uhrazené doplatky léků, platba pobytu v nemocnici, regulační poplatky, nutná výpomoc v domácnosti, platy za vyhotovení znaleckého posudku o bolestném a ztížení společenského uplatnění a další.

Náhrada případné vzniklé věcné škody

Například při úrazu poškozený oděv, mobilní telefon, hodinky apod.

V posledně uváděných dvou bodech vyžaduje plnění pojišťovna seznam a přehled, některé pojišťovny mají pro ten účel formuláře.

Náhrada ztráty na výdělků po ukončení pracovní neschopnosti

Tuto náhradu, což je peněžní plnění, známe pod pojmem **renta**.

Renta nastává, je-li důsledkem úrazu nutnost pracovat za nižší mzdu či plat nebo vznik invalidity I. až III. stupně, tzn. že následkem úrazu nebo nemoci z povolání je příjem nižší. Jedná se tedy o nárok na dorovnání příjmu před událostí na původní výši prostřednictvím renty.

Pokud nedojde ke snížení příjmu, nárok na rentu není. Je zapotřebí také uvést, že **dosažením věku 65 let výplata renty končí**.

K výpočtu rent se započítávají všechny příjmy, které má zaměstnanec po vyléčení. Připočítávají se příjmy z pracovní činnosti, je-li, započítává se výše invalidního důchodu (ID), stane-li se zaměstnanec invalidní. U důchodů I. a II. stupně se započítává takzvaný fiktivní příjem, což je 75 % minimální mzdy – 6 000 Kč, a u osob bez priznání ID se tento fiktivní příjem započítává ve výši 8 000 Kč měsíčně. A to v obou případech i po dobu, kdy již není pobírána ani podpora v nezaměstnanosti z ÚP. Tato úprava je dána ZP a souvisejícími předpisy. U ID III. stupně tato úprava není, renta se dorovná bez zápočtu minimální mzdy či jiného druhu příjmu.

Renta, jak již bylo uvedeno výše, je pouze dorovnání rozdílu v příjmech před a po úrazu či onemocněním nemocí z povolání. Jakmile důvod pomine nebo zaměstnanec onemocní jinou, obecnou nemocí, znemožňující vykonávat práci, renta přestává být vyplácena. Ne vždy je tento postup pojišťovny správný a v případě pochybností doporučujeme obrátit se na odborníka na pracovní právo.

Tato okolnost má mnoho aspektů, případ od případu je rozdílný a popisování všech variant není dost dobře možné. Mnohdy jen pojišťovny obecně onemocnění využijí, aby nemusely platit pojistné.

Správně vypočítaná náhrada má být v takové výši, aby se se započtením všech příjmů rovnal příjem konečný hrubému průměrnému výdělku před úrazem nebo onemocněním událostí.

V této souvislosti je ještě potřeba se zmínit o skutečnosti, že renta se stejně jako invalidní či starobní důchody každoročně valorizuje, obvykle v květnu (uváděno na portále Českého statistického úřadu). Také se může stát, že pokud je valorizace důchodu vyšší než valorizace renty, je renta přepočítána tak, aby plnila skutečnou výši částky v rámci dorovnávání příjmů.

Renta se daní a je započítávána do příjmů k výpočtu starobního důchodu, do kterého přechází u osob pobírajících ID v 65 letech.

U podnikatelů, i když jsou v ID, je situace jiná. Zde se náhrada plní formou peněžitého důchodu, řeší se individuálně a je třeba se obrátit na MPSV.

Je nutno uvést, že jakákoli změna pro nárok na výplatu renty jak na straně zaměstnavatele, tak zaměstnance musí být bez prodlení hlášena pojišťovně. Jde o změny v příjmech, v ukončení invalidity, změny ve zdravotním stavu, onemocnění jinou závažnou chorobou, která představuje překážku v práci.

Zaměstnavatel musí uvědomit pojišťovnu o faktu, že je na něj vyhlášen konkurz, případně zkrachoval.

V případě posledně jmenovaných skutečností totiž následně po proběhlém řízení přechází povinnost plnění na český stát.

Smrt jako následek úrazu nebo nemoci z povolání

Následkem úrazu či nemoci z povolání zaměstnanec může být smrt. Potom veškerá práva přecházejí na dědice, kteří by dědili ze zákona, tedy na dědice neopominutelné ve smyslu občanského zákona (OZ). Nárok na odškodnění se opírá nejen o ustanovení zákoníku práce, ale i občanského zákona.

Jejich nároky potom jsou ve smyslu zákoníku práce takové, jaké by byly pro zaměstnance, pokud by úraz nebo nemoc z povolání přežil.

Navíc se vyplácí náhrada škody za úmrtí, která činí cca 240 000 Kč. Upozorňuji, že odškodnění za úmrtí zaviněné bez vůle postižené osoby je podle OZ podstatně vyšší, a proto doporučujeme v podobných případech podat žalobu k soudu o další vyrovnání. Celková částka dosahuje přes 1 000 000 Kč.

Náhradu za úmrtí má manželka a dále osoby, které byly závislé na výdělku zemřelého, tedy mnohdy i rodiče či další osoby.

K odškodnění pracovního úrazu či nemoci z povolání, kdy následkem je smrt zaměstnance, která je jednoznačně v přičinné souvislosti s pracovním úrazem či nemocí z povolání, nepatří dávky, které jsou vypláceny orgány správními, tedy vdovský, sirotčí důchod a další nároky, které vyplývají z té které konkrétní situace.

Naše poradna je připravena vysvětlit klientům sporné otázky náhrad škod za pracovní

úrazy a nemoci z povolání, poskytnout radu a navrhnout případný postup.

Text: Monika Heczková

Souběh pracovního poměru s priznáním invalidního důchodu

Řada lidí, kterým byla priznána invalidita I., II. nebo III. stupně spolu s nárokem na výplatu invalidního důchodu, se zabývá různými možnostmi dalších finančních příjmů. Odborní sociální pracovníci Poradny Národní rady osob se zdravotním postižením ČR se často setkávají s dotazy souvisejícími s pobíráním invalidního důchodu a možností závislé výdělečné činnosti. Řada poživatelů invalidních důchodů, ale i zaměstnavatelů se domnívá, že je nezákonné, respektive zakázané pobírat invalidní důchod a zároveň vykonávat souvislou výdělečnou činnost. V rámci všech stupňů invalidity se objevují různá, nikde nepsaná pravidla o možnostech výše pracovního úvazku nebo limitaci finančního výdělku.

Poživatelé invalidních důchodů pro invaliditu I., II. nebo III. stupně nejsou limitováni co do výše pracovního úvazku ani do výše finančního výdělku za vykonanou výdělečnou činnost. Priznání invalidity je

vyjádřením procentuálního poklesu pracovní schopnosti na základě onemocnění nebo zdravotního postižení. Základním právním předpisem, který upravuje podmínky pro nárok, priznání, výši výplaty všech zákonných důchodů (invalidní, vdovské, sirotčí a starobní důchody), je zákon č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Některá právní ustanovení tohoto zákona byla novelizována v roce 2008 a byla aplikována do zákona 306/2008 Sb. I po roce 2008 došlo k dalším změnám zákona o důchodovém pojištění. Původní zákon o důchodovém pojištění č. 155 a taktéž jeho následné novely neobsahují žádné právní ustanovení, které by nějakým způsobem omezovalo či upravovalo možnost soustavné nebo příležitostné výdělečné činnosti u poživatelů invalidních důchodů. Omezení výše finančního výdělku existovala u tzv. částečných invalidních důchodů, ale toto omezení bylo od 1. 1. 2007 zrušeno. Konkrétní omezení výdělečné činnosti existuje pouze u osob, které se z různých důvodů rozhodnou pro vyplácení předčasného starobního důchodu.

Jelikož jsou podmínky pracovněprávních vztahů stanoveny zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v současně platném znění, je nutné nahlédnout i do tohoto zákona. Zákoník práce neobsahuje žádná právní ustanovení, která by nějakým způsobem rozlišovala utváření pracovněprávních vztahů u zaměstnance se zdravotním postižením a zaměstnance bez zdravotního postižení. Pracovněprávní vztahy nejsou utvářeny jiným způsobem pro zaměstnance, který nepobírá invalidní důchod, a zaměstnance „s“ invalidním důchodem I., II. nebo III. stupně. V rámci tohoto zákona nelze hledat ani „zvláštní právní ochranu“ zaměstnan- ►

ců se zdravotním postižením. To bylo možné v rámci staré právní úpravy zákoníku práce platné před rokem 2006. Zvláštní podmínky při zaměstnávání osob se zdravotním postižením existují v rámci zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ale nikoliv na úrovni pracovních vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Problematice možných bonusů pro zaměstnavatele, kteří budou zaměstnávat příjemce invalidních důchodů neboli zaměstnanci se zdravotním postižením, bude věnován prostor v jiném čísle časopisu Mosty.

Na základě výše popsaných skutečností lze konstatovat, že lidé, kteří dle svých zdravotních a kvalifikačních možností pracují, ale zároveň jsou poživateli kteréhokoliv z invalidních důchodů, se nedopouštějí žádného zakázaného nezákonného jednání. Lidem, kterým byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně a nemají ve svém rozhodnutí o invaliditě stanovenou možnost vykonávat výdělečnou činnost za zcela mimořádných pracovních podmínek, doporučujeme uzavřít pracovní poměr na zkrácený pracovní úvazek ve výši 0,3–0,5 měsíčně. Pokud by byla na základě vykonávané pracovní činnosti poživateli invalidního důchodu invalidita přehodnocena a snížen stupeň dosavadní invalidity, lze do 30 dnů po obdržení písemného rozhodnutí vydaného Českou správou sociálního zabezpečení (ČSSZ) vypracovat námitky proti tomuto rozhodnutí. Námitky nelze podat proti vypracovanému posudku lékařské posudkové komise, ale pouze proti písemnému rozhodnutí ČSSZ. Pokud není účastník řízení o námitkách spokojen s písemným odůvodněním rozhodnutí, lze v této věci podat správní žalobu ke správnímu soudu. Žalovaným subjektem je Česká správa sociálního zabezpečení. Je ale nutné vědět, že žalobu lze podat pouze do 60 dnů po obdržení písemného rozhodnutí o námitkách. Za žalobu ve věci zdravotního stavu není požadován soudní poplatek. Pro popsané možnosti obhajoby zachování stupně invalidity jsou stanoveny lhůty, které propadají, pokud je občan nevyužije. Pro zachování stupně invalidity lze využít řadu argumentů, nejenom skutečnost nízkého ekonomického statusu, neboť výše invalidních důchodů mnohdy nepokryje základní životní potřeby. Ale i příjemce invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně může věcně zargumentovat to, že ve vykonávané pracovní činnosti využívá svého zbytkového pracovního potenciálu v rámci individuálních schopností. Důležitým argumentem je i posouzení možnosti přizpůsobit se na omezený výběr možných pracovních činností a pracovních pozic, vzhledem ke zdravotnímu omezení či postižení.

Vzhledem k současné situaci na trhu práce mají i lidé bez zdravotního postižení problémy s hledáním vhodného pracovního uplatnění. Několikanásobně těžké to je pro osoby se zdravotním postižením, které z důvodu svého zdravotního omezení nemohou najít vhodnou pracovní pozici nebo se obávají hledat práci z důvodů možnosti snížení nebo odebrání invalidního důchodu. Jak

bylo výše vysvětleno, z hlediska stěžejních právních předpisů a souvisejících zákonů, neexistuje právní ustanovení, které by nedovolovalo souběh pobírání invalidního důchodu a možnosti pracovního poměru.

Text: Zuzana Kašpárková

Zrušení kategorie osob zdravotně znevýhodněných – aneb nové problémy pro lidi s handicapem

Již není tajemstvím, že novela zákona o zaměstnanosti, která vstoupila v platnost dne 1. 1. 2012, mimo jiné zrušila kategorii osob zdravotně znevýhodněných (OZZ). Tato změna přinesla mnohá úskalí lidem, kteří tímto statutem disponovali a mnohdy pracovali v chráněných dílnách. Kvůli novele jsou totiž OZZ vyřazeny ze systému podpory zaměstnávání.

Nutnost řešit zrušení kategorie OZZ postihlo v Česku okolo 40 000 lidí. Některým skončí platnost průkazu v letošním roce, jiným, kteří mají platnost průkazu přiznanou trvale, až k 1. 1. 2015. Nesporným faktem však je, že o prodloužení ani o nové přiznání již nelze požádat.

Co to znamená?

Zrušení kategorie OZZ by se dalo nazvat tzv. záračným uzdravením. Lidé, kteří mají menší handicap a potřebovali přizpůsobené podmínky pro výkon své práce, již nemohou ničím prokázat, že tomu tak je. Osoby například s lehkým mentálním handicapem, epilepsií či psychiatrickými diagnózami kvůli tomu začínají hromadně přicházet o práci. Past spočívá nadále v tom, že jsou nezajímavými jak pro otevřený, tak i pro chráněný trh práce.

Na otevřeném trhu práce se tito lidé potýkají s větší zátěží při zvládání klasických pracovních činností, na chráněném trhu práce již nepředstavují pro zaměstnavatele zdroj příspěvků.

Příspěvek pro zaměstnavatele, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, je nově poskytován pouze pro vymezené chráněné pracovní místo a osobu se zdravotním postižením (osoba invalidní). Zde upozorňujeme, že i v této oblasti došlo ke změně výše podpory, která činila dříve stoprocentní náhradu nákladů na mzdy a platy, dnes je poskytován příspěvek do výše 75 % ze skutečně vynaložených nákladů, maximálně však do výše 8 000 Kč.

Pokud odpracuje osoba zdravotně postižená (OZP) u zaměstnavatele více než 12 měsíců, je možné požádat o zvýšení příspěvku o 2 000 Kč. Tento příspěvek však lze použít pouze na úhradu prokazatelných nákladů spojených se zaměstnáváním OZP a nelze jej použít na zaměstnání, kteří vykonávají svou práci doma, avšak pouze na pracovišti zaměstnavatele¹.

1 ZAJÍC, Luboš. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením – změny od 1. ledna 2012. In: [online]. 2012 [cit. 2012-07-27]. Dostupné z: <http://www.sonsplzenjih.cz/clanek/zamestnavani-osob-se-zdravotnim-postizenim-zmeny-od-1-ledna-2012>

Jak danou situaci řešit?

Ministerstvo doporučuje jednoduchý, avšak nepříliš efektivní způsob řešení, a to podat si žádost o invalidní důchod. Nicméně málokterá osoba OZZ na invaliditu prvního stupně, která je definována od 35 % poklesu míry pracovní schopnosti, dosáhne.

Dle ředitele odboru politiky zaměstnanosti Štefana Duháně se mohou právě díky invaliditě (statusu osoby se zdravotním postižením) tito lidé na chráněném místě udržet: „Bude zařazen do invalidního stupně nejlépejší kategorie, nebo tak nebude posouzen a bude jako zdravý, byť jsme si vědomi, že má handicap, ale to máme všichni“².

Závěrem je, že na tzv. papírově zdravého člověka nedostane firma dotace, jak bylo uvedeno výše. To znamená, že daný člověk mnohdy o práci přijde.

V poradnách ve všech regionech se setkáváme s dotazy lidí, kteří vzniklou situaci řeší. Vybíráme ukázkové příklady včetně odpovědí:

Dotaz:

Pracuji v chráněné dílně. Jsem osoba zdravotně znevýhodněná, ale jen do května tohoto roku. Pak jsem si měla zažádat o prodloužení. Ale doktorka mi řekla, že už tato možnost od Nového roku zanikla. Chtěla jsem se zeptat, co mám dělat. Jsem sama se dvěma dětmi a přijít o práci by bylo dost bolestivé.

Odpověď poradce:

Od 1. 1. 2012 již Úřadu práce ČR opravu není umožněno vydávat rozhodnutí o uznání osobou zdravotně znevýhodněnou. Platí však, že rozhodnutí vydaná do 1. 1. 2012 zůstávají v platnosti po dobu, na kterou byla vydána, nejdéle však do 1. 1. 2015. Po dobu platnosti těchto rozhodnutí budou osoby zdravotně znevýhodněné považovány pro účely zaměstnanosti za osoby se zdravotním postižením. V květnu tedy přestanete být pro účely podpory zaměstnávání OZP touto osobou se zdravotním postižením.

Dle ustanovení § 67 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, jsou osoby se zdravotním postižením, kterým je poskytována zvýšená ochrana na trhu práce, osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány invalidními v I., II. nebo III. stupni. Aby tedy zaměstnavatel mohl dostat od úřadu práce dotaci v souvislosti s Vaším zaměstnáním, musíte být uznána invalidní. Je možno si požádat o invalidní důchod na okresní správě sociálního zabezpečení. Kontakty naleznete na <http://www.cssz.cz/cz/kontakty>.

Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

2 Zdroj: ČT24: Kvůli novému zákonu přicházejí postižení o práci. In: [online]. 13. 5. 2012. [cit. 2012-07-27]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/176390-kvuli-novemu-zakonu-prichazeji-postizeni-o-praci/>

V případě, že pracovní schopnost poklesla:

- a) nejméně o 35 %, ale nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně,
- b) nejméně o 50 %, ale nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.

Dotaz:

Pracoval jsem jako horník a po skončení mi přiznali chorobu z povolání a k tomu se ještě přidalo astma 2. a 3. stupně, bronchitida. Přešel jsem poté na lehčí práci se zkráceným úvazkem, ale tam se mně stal další pracovní úraz, po kterém mi operovali krční páteř. Na doporučení lékaře jsem si podal žádost o ID, na který jsem nedosáhl ani na odvolání, jelikož má invalidita dosahuje jen údajně 30 procent. Našel jsem si práci ve chráněné dílně, ale tam po mně požadují potvrzení, že jsem osobou zdravotně znevýhodněnou. Toto potvrzení sice mám, ale platnost je omezená do srpna tohoto roku a podle pracovního úřadu a OSSZ v Novém Jičíně mi nikdo už toto potvrzení nevydá. Práci proto nezískám a na trhu práce jsem tímto silně omezen. Prosím o radu, kdo a kdy mi toto potvrzení vydá. Myslím si, že nás je více takto nesmyslně postižených, kteří tím pádem přijdou o práci, jelikož jim dojde platnost a dál jim to nikdo neprodlouží.

Odpověď poradce:

Vážený pane, chápu, že je situace pro Vás, jako osobu zdravotně znevýhodněnou, složitá. Je pravdou, že tento institut bohužel zaniká, tudíž nebude možné výhod a doporučení z něj vyplývajících do budoucna využívat. Máte pravdu, že opravdu podobnou věc řeší spousta dalších občanů – v Česku okolo 40 000 lidí.

Vaše otázka zní, kdo Vám potvrzení o statusu OZZ vydá. Bohužel, pokud Vám platnost průkazu osoby OZZ končí v srpnu, nebude ji možné prodloužit ani vydat jakékoliv potvrzení o jeho platnosti.

Podle ministerstva mohou tito lidé (osoby OZZ) podstoupit další kolo lékařských posudků, nově požádat o invalidní důchod, a tím se na chráněném místě udržet. Doporučením tedy ve Vašem případě je pouze podat si novou žádost o invalidní důchod.

Jiná alternativa v současnosti není, přestože se o tomto problému hodně hovoří. Mrzí mne, že Vám nemůžeme poskytnout příznivější informace. Přesto věříme, že se daná věc bude nadále projednávat.

Z výše uvedeného je zřejmé, že daná situace není jednoduchá a lidé s handicapem mají kvůli této novele ztíženu možnost pracovního uplatnění. Pevně věříme, že se podaří o možných alternativách nadále jednat.

Příspěvek NFOZP

Kategorie osob se zdravotním znevýhodněním

Od 1. ledna 2012 začala platit novela zákona o zaměstnanosti. Skutečně lidé s kombinací více

postižení, včetně např. mentálního, epileptici, lidé s roztroušenou sklerózou, lupénkou, revmatickou artritidou a další osoby v kategorii osob se zdravotním znevýhodněním (OZZ), vypadnou ze systému podpor zaměstnávání?

Bohužel nám prvních devět měsíců roku 2012 ukázalo, že je nutné, aby systém skutečně trvale poskytoval ochranu či jisté zvýhodnění na trhu práce osobám, kterým končí statut osoby zdravotně znevýhodněné a jejich zdravotní stav neodpovídá posudku stupňů invalidity jedna až tři.

Na chráněném trhu práce funguje nemalé množství zaměstnavatelů, kteří zaměstnávají ve svém kolektivu v přepočteném stavu více jak 30 až 40 procent zdravotně znevýhodněných osob. V dalších kategoriích mají například 25 až 30 procent zdravotně postižených osob v kategoriích jedna až tři. Pokud by všichni zdravotně znevýhodnění zaměstnanci přišli v rámci přechodného období o tento statut, stali by se pro svého zaměstnavatele běžnými zdravými zaměstnanci, zaměstnavatel by pozbyl statutu 50% zaměstnavatele osob se zdravotním postižením, přestal by pobírat příspěvky na mzdu zdravotně postižených zaměstnanců a pravděpodobně by jako zaměstnavatel zdravotně postižených osob ukončil svoji podnikatelskou činnost.

Běžný trh práce, ač je změnou zákona více motivován osoby se zdravotním postižením zaměstnávat, tuto svoji povinnost vnímá spíše jako nutné zlo. Naše společnost bohužel zatím nedospěla k tomu, že by osoby se zdravotním postižením vnímala jako rovnocenné partnery. I proto firmy z běžného trhu práce spíše zájímají finanční benefity spojené se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, nikoli snaha být společensky vyspělou organizací, která dává příležitost pracovat každému. Bez ohledu na postižení, barvu pleti, věk, stav. Proto osoby se zdravotním znevýhodněním, které nejsou u daného subjektu zaměstnány již mnoho let a do jejichž rozvoje zaměstnavatel nevloužil velké finanční prostředky, jsou již nyní zaměstnavatelem upozorňovány, že pokud po přezkumu nezískají statut osoby pobírající invalidní důchod, bude s nimi rozvázán pracovní poměr.

Zkušenosti, které nám přineslo prvních 9 měsíců od platnosti novely, ukazují, že je třeba velmi brzo dořešit systémově a spravedlivě podporu zaměstnávání osob se zdravotním znevýhodněním. MPSV si tento problém uvědomuje a je dobře, že opět otevřelo diskusi nad úpravou kategorie osob se zdravotním znevýhodněním. Doufejme, že výstupem bude zachování zvýšené ochrany OZZ na trhu práce a udržení benefitů, které jsou se zaměstnáváním těchto osob spojeny.

Hana Potměšilová

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Vyjádření MPSV

Reakce na článek: „Zrušení kategorie osob zdravotně znevýhodněných – aneb

nové problémy pro lidi s handicapem” – časopis Mosty

Stav „zdravotní znevýhodnění“ byl a je představován funkčně lehkými poruchami, které jsou kompenzovány a které nepůsobí snížení pracovní schopnosti a umožňují uplatnění na otevřeném trhu práce. V této souvislosti odmítám interpretaci, že legislativní úpravou této oblasti došlo k „uzdravení“ těchto osob. Jejich postavení na trhu práce je stále stejné, jinou otázkou je pozbytí výhod spojených s jejich zaměstnáváním pro zaměstnavatele zaměstnávající více než 50 % osob se zdravotním postižením. Osoby s uvedeným stavem mohou plnohodnotně pracovat v rámci své zdravotní způsobilosti, s respektováním některých omezení, které lze eliminovat výběrem příslušné pracovní pozice (např. vyloučení dlouhodobé jednostranné zátěže, práce v klimaticky nepříznivých podmínkách, ve směnném provozu). Tato omezení ale v zásadě nevyžadují ze strany zaměstnavatele zvýšené nároky na úpravu pracovních podmínek nebo pracovního prostředí či vytvoření zcela mimořádných podmínek tak, jako je tomu v případě osob, kterým je přiznán některý ze stupňů invalidity.

Z důvodu zajištění dostatečné časové rezervy pro řešení situace jednotlivých osob zdravotně znevýhodněných je v přechodných ustanoveních zákona o zaměstnanosti upravena doba platnosti rozhodnutí o uznání osobou zdravotně znevýhodněnou, a to na dobu, po kterou byla vydána, nejdéle do 1. ledna 2015. V této souvislosti je dotčeným osobám doporučováno, aby si nechaly přezkoumat zdravotní stav orgánem sociálního zabezpečení za účelem zjištění, zda úbytek pracovní schopnosti odpovídá některému ze stupňů invalidity. Tato možnost připadá v úvahu, pokud by se zdravotní stav této osoby v průběhu období platnosti rozhodnutí zhoršil a nemohla by pracovat v plném rozsahu či intenzitě, popř. by mohla vykonávat výdělečnou činnost jen s podstatně nižšími nároky na fyzické, duševní nebo smyslové schopnosti nebo s podstatně nižšími nároky na kvalifikaci než doposud.

Pokud však tento případ nenastane, je možné v případě potíží s dalším pracovním uplatněním této osoby využít některý z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Podmínkou je vedení této osoby v evidenci uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR. Jedná se např. o nástroj společensky účelné pracovní místo, kdy jsou zaměstnavateli refundovány mzdové náklady zaměstnance, popř. je mu poskytnut příspěvek na zřízení pracovního místa v případě, že přijme do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání. Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci příslušného řídicího aktu instruuje Úřad práce ČR, aby osoby, které pozbyly status osoby zdravotně znevýhodněné, byly podporovány přednostně.

Závěrem uvádím, že transformaci kategorie osob zdravotně znevýhodněných považují za systémové opatření, neboť tím dochází ke zvýšení možnosti pracovního uplatnění osob ▶

invalidních v některém ze stupňů invalidity, tedy těch, jejichž pracovní výkon je podstatně snížen a které tedy nepochybně vyžadují větší ochranu a podporu na trhu práce.

Mgr. Karel Machotka
náměstek ministra pro trh práce
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

ADRESÁŘ PORADEN

Poradna NRZP ČR pro Plzeňský kraj
Náměstí Republiky 202/28, 301 00 Plzeň
e-mail: poradnaplzen@nrzp.cz,
tel.: 736 751 204, 377 224 879

Poradna NRZP ČR pro Ústecký kraj
Mírové náměstí 3097/37, 400 01 Ústí nad Labem
e-mail: poradnaunl@nrzp.cz,
tel.: 475 208 661

Poradna NRZP ČR pro Pardubický kraj
Boženy Němcové 2625, 530 02 Pardubice
e-mail: poradnapardubice@nrzp.cz,
tel.: 736 751 202, 466 952 423, 732 546 915

Poradna NRZP ČR pro Jihomoravský kraj
Cejl 892/32, 602 00 Brno
e-mail: poradnabrno@nrzp.cz,
tel.: 736 751 211, 542 214 110-1

Poradna NRZP ČR pro Olomoucký kraj
Slovenská 594/5, 772 00 Olomouc

e-mail: poradnaolomouc@nrzp.cz,
tel.: 585 242 865

Poradna NRZP ČR pro Moravskoslezský kraj
Ostrčilova 2691/4, 702 00 Ostrava
e-mail: poradnaostrava@nrzp.cz,
tel.: 596 110 282

Pokud nás chcete podpořit, můžete přispět sebe-
menší částkou na sbírkový účet NRZP ČR, číslo
248896031/0300 (sbírka je povolena Magistrátem
hl. města Prahy), nebo on-line přímo na stránkách
www.nrzp.cz prostřednictvím služby DARUJME.CZ.

Předem všem dárcům děkujeme. Výše prostřed-
ků na sbírkovém účtu bude pravidelně zveřejňo-
vána na webových stránkách.

Představujeme členské organizace NRZP ČR

Text: Jana Hrdá

Česká společnost pro duševní zdraví

Zkratka: **ČSDZ**

Sídlo organizace: Zvonařova 6, 130 00 Praha 3

Telefon: 222 717 124, 774 448 333

E-mail: csdz@seznam.cz

web: www.csdz.cz

Počet členů:

Představitel organizace: Ing. Lenka Flášarová

Je každá duševní nemoc vrozená, nebo získaná? Co se stalo, než u ně-
koho propukla taková nemoc? Do jaké míry má vliv slovní terapie či léky na
problémy, jež choroba působí? **Může to někdo zvládnout sám?** Čím to je,
že jsou osoby trpící touto nemocí na žebříčku osob se zdravotním postižením
nejodmítanější? Proč jim tak málokdo rozumí? Nakolik musí být hospitali-
zování nebo potřebují sociální péči?

Předně je nutné si ujasnit, že spektrum nemocí, poruch či postižení duše
je přinejmenším tak **široké a pestré**, jako by se to týkalo těla. A tak jako
neexistuje univerzální odpověď v případě tělesných neduhů, tak nelze jed-
noduše odpovědět na výše položené otázky. Svět duševních nemocí je dosud
neprobádaný i pro mnohé odborníky, proto není divu, že zůstává obestřen
tajemstvím pro veřejnost. Nositelé těchto nemocí však naléhavě potřebují
důležité informace a podporu, aby mohli žít.

Česká společnost pro duševní zdraví jako občanské sdružení pomáhá li-
dem trpícím duševní nemocí nebo lidem nacházejícím se v psychické krizi.
Cílem je nápomoc **při hledání řešení v tíživé osobní i sociální situaci** těch-
to lidí. ČSDZ byla založena v roce 1990, v roce 1992 se připojily pobočky
v Mladé Boleslavi a Ostravě. Od této doby prošla společnost několika vývo-
jovými stádii. Na jedné straně podporuje potenciál těchto lidí formou **své-
pomoci** (jejich práce, znalostí a názorů), na druhé straně úzce spolupracuje
s odborníky. Zpočátku úspěšně realizovala především svépomocné aktivity,
postupně se však činnost přizpůsobovala vývoji v uspokojování potřeb cílo-
vých skupin a rostlo **zapojování odborných pracovníků**. Kvalitní odborné
zázemí spolupracujících odborníků z psychologické, psychiatrické i sociální
oblasti je silnou stránkou ČSDZ. Nicméně tradice svépomoci členů spole-
čnosti zůstává pozitivním aspektem.

Klientům se tu nabízí psychosociální a psychiatrická **poradna**, **kurzy**
duševní hygieny a zvládání stresu v každodenních situacích, kurzy komuni-
kace a mezilidských vztahů, kurzy se zaměřením na zaměstnání a adaptaci
jedince ve společnosti, **přednášky**, muzikoterapeutická **setkání**, relaxačně
kondiční **cvičení** a počítačové kurzy. Kurzy se v průběhu doby mění a přizpů-
sobují jak požadavkům klientů, tak kapacitním možnostem sdružení. Řada
akcí je určena také **pro širší veřejnost** – především přednáškové cykly věno-

vané různým tématům z oblasti psychologie a jiných společenských věd. Jsou
zaměřené na témata především z oboru psychologie, ale také ze souvisejících
oblastí filozofie, religionistiky, mytologie a sociologie. A to s cílem ukázat, že
skutečná adaptace člověka v životě a v zaměstnání spočívá v **nalezení vnitř-
ního smyslu života** a v jeho realizaci směrem k druhým lidem a přírodě.

Služby se poskytují **bezplatně**, finanční prostředky ČSDZ získává pře-
devším z grantů MPSV, MZ a v posledních letech z grantů Magistrátu
hl. m. Prahy (v malé míře také z nadačních fondů). Sdružení nemá zaměst-
nance na pracovní smlouvu, všech sedm je zaměstnáno na dohodu o pracovní
činnosti.

Předsedkyně Lenka Flášarová vypráví: „Před časem za námi přišla mat-
ka dcery, jež trpěla velmi vážnou drogovou závislostí. Dcera (27 let) odmítala
navštívit psychologickou či psychiatrickou poradnu. Také její vztah k matce
byl problematický. Pomoc však hledala, protože již nedokázala snášet tíhu
svého »onemocnění«. Bydlela na ulici nebo s partou lidí s podobnými problé-
my. Podstatné bylo získat její důvěru, což se podařilo, a nakonec dobrovolně
nastoupila k léčení na psychiatrické klinice. Celá situace byla komplikovaná
(útek z léčebny apod.), ale důležitým momentem bylo, že se podařilo zlepšit
vztah mezi matkou a dcerou. Dcera se zbavila drogové závislosti, má své
bydlení a novou šanci se zařadit do běžného a pracovního života.“

Národní sdružení PKU a jiných DMP

Zkratka: **NS PKU**

Sídlo organizace: Ke Karlovu 2, 128 02, Praha 2

Telefon: 723 779 320

E-mail: radek.puda@seznam.cz

web: www.nspku.cz

Počet členů k 31. 7. 2012: 225

Představitel organizace: Ing. Radek Puda – předseda

Co se asi člověku vybaví, když se řekne dědičná metabolická porucha?
Většina lidí se domnívá, že to mohou být „drobné“ komplikace v zažívání
jako pocit přeplněného žaludku či jiné potíže. A co se vybaví, když uslyší slo-
vo fenylketonurie? Většinou něco exotického nebo vůbec nic. **Co to tedy jsou
dědičné metabolické poruchy (DMP) a fenylketonurie (PKU)?** DMP
představují skupinu více než 900 onemocnění, při kterých je porušena látko-
vá výměna. Léčitelných nebo **ovlivnitelných dietou** je z nich přibližně 100.
Každá DMP je různě těžká a může se projevit v jiném věku. Odhaduje se, že
v ČR žije 800 pacientů s fenylketonurií a 200 pacientů s jinými DMP (galak-
tosemie, homocystinurie, tyrosinemie, organické acidurie nebo leucinóza).

Pro pochopení poruch musíme alespoň velmi zjednodušeně objasnit, co
to je metabolismus. Je to proces, v němž se látky snědené musí v našem těle
nejprve rozštěpit a následně zase poskládat tak, aby se vytvořily látky pro
tělo nezbytné. Ty, které náš organismus již nepotřebuje, je nutno v rámci me-

tabolismu ještě dále rozštěpit na co nejmenší součásti, aby mohly být z těla vyloučeny. Na každém kroku složitých metabolických cest se může objevit porucha, jež se nazývá dědičnou metabolickou poruchou, pokud je vrozená. Může mít **trojí následek**: nepřítomnost látky v organismu, jíž se pak nedostává, hromadění těch neudobouraných, či dokonce vznik látek, které do organismu nepatří a způsobují jeho akutní nebo pozvolnou otravu. U některých DMP se často jedná o kombinaci dvou nebo všech tří těchto dopadů.

Podstatou **fenylketonurie** je, že aminokyselina fenylalanin, která je ve všem organickém, se v těle nezpracovává správně, což při zanedbání vede k poškození centrální nervové soustavy, tedy k mentálnímu postižení a demenci. Naštěstí PKU se od roku 1975 diagnostikuje již **u novorozenců**, takže k tomu po porodu nedochází. Avšak aby nositel PKU mohl žít, růst a vyvíjet se, musí dodržovat velmi přísná dietní opatření. Každý z nich má individuálně na základě výsledků pravidelných kontrol hladin fenylalaninu v krvi stanovené denní povolené množství a složení potravin. Mimo to vzhledem k nucenému omezení příjmu přirozených bílkovin potřebuje doplňující preparáty. Opatření musí dodržovat celoživotně, neboť **i dospělí** osoby si mohou jejich porušením způsobit těžké deprese a jiné psychické poruchy, těžké formy ekzémů, anebo ohrozit nenarozené děti, pokud je žena s touto poruchou těhotná.

Osoby s PKU **musí ze své stravy vynechat maso**, mléko, obilniny, cereálie, semena apod. **Smí jíst nepatrné množství** většiny druhů ovoce a zeleniny, brambor, rýže a cukrovinek, dále med, rostlinné i živočišné tuky atp. a dle možností přesně na gramy odvážené vybrané druhy ostatních potravin. Bez omezení může jíst pouze speciální potraviny pro PKU, které se dají koupit jen výjimečně v kamenných obchodech v ČR nebo objednávkami přes internet z ČR, Polska, Německa, Francie atd. Oproti běžné stravě je to řádově o takřka čtyři tisíce Kč měsíčně dražší, a to bez téměř jakékoli finanční podpory ze strany státu. Při vaření se váží na gramy a přepočítává na bílkoviny a fenylalanin každá použitá surovina, přičemž i každé případně nedojedené jídlo se musí složitě znovu přepočítávat na bílkoviny a fenylalanin.

V Národním sdružení PKU a jiných DMP se sdružují osoby s metabolickými poruchami, jež musí dodržovat speciální nízkobílkovinné nebo bezlaktózoové diety. Pracovníci sdružení jim **v celé ČR v každodenním životě** pomáhají, spolupůsobí při zlepšování jeho kvality a při zmírňování nepříznivých sociálních i zdravotních důsledků těchto onemocnění jak pro jejich nositele, tak pro jejich rodiny. Organizují **výměnu zkušeností** členů při dodržování léčebných postupů a diety (víkendové pobyty dětí i dospělých, mikulášské besídky), vydávají **časopis** *Metabolík*, ve spolupráci s metabolickými centry organizují **kurzy** vaření nízkobílkovinných jídel, v rámci finančních možností zajišťují **analýzy** fenylalaninu, metioninu a jiných látek v běžných potravinách, **hájí práva** osob s DMP vůči státu a poskytují informace a **poradenskou** činnost na webových stránkách www.nspku.cz.

Činnost Národního sdružení PKU a jiných DMP je z převážné míry **financována** díky členským příspěvkům a sponzorským darům a od roku 2009 i dotacemi z Vládního výboru pro zdravotně postižené občany. NS PKU je členem Evropské společnosti pro PKU a jiné DMP (European Society for Phenylketonuria and Allied Disorders – ES PKU, www.espku.org), České asociace pro vzácná onemocnění (ČAVO), NRZP ČR a Evropského sdružení pacientů se vzácnými nemocemi EURORDIS.

Společnost psoriatických a atopických ekzematiků

Zkratka: **SPAE**

Sídlo organizace: P.O. BOX č. 15, 141 00 Praha 41

Telefon: 607 916 860

web: www.spae.cz

e-mail: spae@cbox.cz

Představitel organizace: Ing. Josef Pohůnek – prezident

„Může se atopický ekzém nebo lupénka v určitém věku ztratit? Je možné úplné vyléčení? A zhoršuje se onemocnění při psychické zátěži?“ **ptá se někdo na stránkách** sdružení SPAE. A spolupracující odbornice Běla Šubrtová odpovídá: „U těchto onemocnění se může stát, že se »ztratí« ložiska na pokožce, ale sklon k těmto nemocem přetrvává a příznaky se mohou objevit kdykoliv při narušení imunity ať už nemocí, alergickou reakcí nebo i při psychické zátěži. U **dětského atopického**

ekzému se stává, že vymizí, ale často se pak **v dospělosti objevuje lupénka**. Psychická zátěž je velmi důležitým faktorem u obou onemocnění, protože i samotná postižená pokožka způsobuje jedinci stres.“

Společnost psoriatických a atopických ekzematiků je dobrovolným, neziskovým občanským sdružením. SPAE **je otevřena** všem občanům s postižením lupénkou, atopickým ekzémem, akné a vitiligem. Dále pak všem, kteří mají o činnost SPAE zájem humánně nebo na základě své profese. Cílem sdružení je prosazovat **zlepšování forem léčby** nenakažlivých kožních onemocnění, zlepšení sociálních a ekonomických **životních podmínek** občanů s tímto postižením, **informovat** o metodách léčby, lécích, kosmetice i alternativních způsobech léčby, **osvětovat** činnost v médiích, výměna zkušeností členů. SPAE navazuje kontakty s evropskými partnery, organizuje přímořské ozdravné **pobyty**. **Spolupracuje** s lékaři, vysokými školami, Českou dermatologickou společností, Českou akademií dermatovenerologie, obdobnými patientskými organizacemi z Evropy (IFPA, EUROPSO), farmaceutickými firmami, výrobci a prodejci kosmetiky a Národní radou osob se zdravotním postižením.

Prezident organizace Josef Pohůnek si posteskl: „Od doby, co platí zákon, že farmaceutické firmy nesmí sponzorovat patientské organizace, je **příjem** financí velmi omezený, a tak sestává převážně z členských příspěvků. Placenou inzercí a spoluúčastí na pořádání jednorázových, především sportovních akcí získává SPAE prostředky i od jiných subjektů. Na vybrané činnosti dostává SPAE taky od společnosti CARD (Česká asociace prorevmatické choroby).“

Členská základna SPAE klesá, v současné době má asi 350 aktivních členů. Na základě rozmluvy s kolegy z jiných zemí na jednotlivých setkáních IFPA a EUROPSO je zřejmé, že trend snižování členské základny je obdobný v celém světě. Ne každý pacient trpící těmito kožními chorobami, které jsou absolutně nenakažlivé, nepřenosné a neinfekční, se chce organizovat, a tím být i více „viděn“. SPAE tedy dává příležitost zájemcům dozvědět se potřebné prostřednictvím webových stránek a vydává **Zpravodaje** (4 čísla ročně) pro své členy.

Jana Hrdá

Zprávy ze zahraničí

V Evropském parlamentu budou zasedat osoby se zdravotním postižením

Text: Ondřej Folk

Evropský parlament nedávno schválil návrh uspořádat letos ve svých prostorách třetí setkání *Evropského parlamentu osob se zdravotním postižením* (EPPD). Uskuteční se dva dny po Evropském dni osob se zdravotním postižením, tj. ve středu 5. prosince 2012. Bude se jednat o velmi významnou událost, na níž budou mít představitelé evropských organizací osob se zdravotním postižením (zastupující 80 milionů Evropanů se zdravotním postižením) možnost vyjádřit se k palčivým otázkám týkajícím se zdravotního postižení a předat svá poselství vrcholným činitelům EU. Zasedání EPPD napomůže vyzdvihnout význam problematiky zdravotního postižení v evropské politice. Má již svou jistou tradici, neboť obdobné akce se konaly v letech 1998 a 2003.

Spolu s Evropským parlamentem tuto akci organizuje Evropské fórum osob se zdravotním postižením (EDF), organizace zastupující zájmy Evropanů s nejrůznějšími typy zdravotního postižení, jejímž je Národní rada osob se zdravotním postižením ČR řádným členem.

Uspořádání EPPD navazuje na ratifikaci Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením Evropskou unií, což je vůbec první komplexní úmluva v oblasti lidských práv, kterou EU jako celek ratifikovala. Jedním z nejvýznamnějších témat EPPD tedy rovněž bude implementace této úmluvy na úrovni EU.

ZNÁTE TUTO PALETU?

JE TO LOGO UMĚLCŮ MALUJÍCÍCH ÚSTY A NOHAMA

Umělci malující ústy a nohama jsou lidé, kteří úrazem, nemocí či vrozenou vadou ztratili tvořivou schopnost rukou. Mnozí z nich jsou upoutáni na lůžko či invalidní vozík. Ve svém každodenním životě jsou závislí na pomoci druhých lidí. Tito lidé se však nevzdali a navzdory svému osudu rozvíjejí svůj umělecký talent a malují neobvyklým způsobem. Štětec vedou ústy nebo nohou. Najdeme je po celém světě, vědí o sobě, jsou členy – nebo spedyty – Celosvětového sdružení malířů malujících ústy a nohama se sídlem v Lichtenštejnsku. Zakladatelem Sdružení byl pan Erich Stegmann, umělec malující ústy (od svých dvou let byl po nemoci ochrnutý na obě ruce). Byl velmi nadaný a měl velký organizační talent. Sám zpočátku kontaktoval lidi se stejným postižením v různých částech světa. Počet jeho „kolegů“ rostl a dal vzniknout výše jmenovanému Sdružení malířů v roce 1956.

Postupně pod vedením Sdružení vznikala ve více než 40 zemích světa nakladatelství, která v jednotlivých zemích tyto malíře představují veřejnosti. V roce 1993 vznikla nakladatelství i ve střední Evropě – Polsku, Maďarsku a České republice.

Na celém světě znají lidé malíře malující ústy a nohama hlavně z pohlednic – přání. Umělci představují své práce v podobě vánočních a velikonočních přání, přání ke slavnostním příležitostem a v kalendářích.

Sjednocujícím motivem a cílem těchto umělců bylo a zůstává ukázat veřejnosti, že ani člověk s postižením není v životě pasivní, ale tvoří, pracuje dle svých možností jako všichni ostatní lidé. Snaží se v životě prosadit, pro druhé něco vytvořit, být také užitečný.

Nakladatelství, samostatně či se Sdružením, organizují pravidelně výstavy jejich obrazů – obrazů plných optimismu a radosti. Když máme možnost vidět, jak jsou obrazy vytvářeny, většinou si intenzivněji uvědomíme skutečné a pravé hodnoty života.

Na území České republiky práci těchto malířů představuje Nakladatelství UMŮN s.r.o., se sídlem v Liberci. Nakladatelství UMŮN se nezaměřuje jen na malíře malující ústy a nohama, ale kontaktuje i jiné spoluobčany s tělesným postižením. Do své činnosti a práce při přípravě zásilek přednostně zapojuje lidi s postižením. Dává jim zejména příležitost domácí práce, která je jimi velmi vyhledávaná.

Vedle nabídky práce pro lidi s handicapem Nakladatelství UMŮN podporuje některé sociální projekty zaměřené na zlepšování začlenění těchto lidí do běžného života. Jedná se zejména o projekty zaměřené na poskytování osobní asistence a péče pro lidi s postižením. Svými příspěvky Nakladatelství podporuje nákup vozidel se speciální úpravou pro vozíčkáře v Praze i v jiných městech České republiky. V Praze přispívá na provoz bezbariérové dopravy, kterou zabezpečuje Národní rada osob se zdravotním postižením ČR.

Takto Nakladatelství UMŮN naplňuje a uskutečňuje myšlenku, kterou prosazoval zakladatel Sdružení malířů pan A. E. Stegmann již v 50. letech 20. století. Zapojit lidi s postižením dle jejich možnosti do práce a umožnit jim vydělávat peníze vlastním přičiněním.

Potěšte se také vy některými obrázky zmíněných umělců.

Chcete zdarma dostávat MOSTY Časopis pro integraci přímo do poštovní schránky?

5. číslo vychází v prosinci 2012

Napište na adresu NRZP ČR,
Partyzánská 7, 170 00 Praha 7
nebo na e-mail m.dvorak@nrzp.cz.

Ve své objednávce uveďte kontaktní
adresu, na kterou ho chcete posílat,
a souhlas s jeho zasíláním.

Časopis vychází pětkrát ročně,
bude Vám zasílán zdarma
prostřednictvím České pošty, s.p.

Nabídka platí pro osoby se zdravotním postižením, jejich rodinné příslušníky a organizace osob se zdravotním postižením a je platná pro rok 2012.

Lonaris®

LOANA

Kompresivní zdravotní produkty

Lýtková punčocha Lonaris®

Polostehenní punčocha Lonaris®

Stehenní punčocha Lonaris®

Stehenní punčocha s neklouzavým lemem Lonaris®

Stehenní punčocha s krajkou Lonaris®

Stehenní punčocha s upínáním Lonaris®

Punčochové kalhoty dámské Lonaris®

Punčochové kalhoty těhotenské Lonaris®

Punčochové kalhoty pánské Lonaris®

Pažní návlek Lonaris®

Pažní návlek s rukavicí Lonaris®

Pažní návlek a rukavice Lonaris®

Rukavice Lonaris®

Kotníkový návlek Lonaris®

Kolenní návlek Lonaris®

Loketní návlek Lonaris®

Lonaris®

Kompresivní zdravotní produkty

spojení kvality a komfortu

Kompresivní výrobky Lonaris® splňují svým provedením náročné medicínské požadavky. Funkční konstrukce této řady výrobků byla ověřována na vybraných klinických pracovištích a jejich poznatky z praxe byly a jsou dodnes aplikovány při vývoji nové generace kompresivního zdravotního sortimentu punčoch, návleků, bandáží a dalších

Spokojenost s našimi kompresivními výrobky Vám garantuje LOANA ROŽNOV a.s., tradiční výrobce kompresivního zdravotního zboží

Adresa: Bezručova 211, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel: +420 571 663 649, e-mail: loana@loana.cz

www.loana.cz

NEVZDÁVEJTE TO!

S BIOPALIVY UŠETŘÍTE

Nevzdávejte se svého auta kvůli vysokým cenám paliv! Teď můžete tankovat kvalitní biopaliva a ušetřit až **10 Kč** na litru u benzínu a více než **3 Kč** u nafty. Navštivte síť čerpacích stanic **EuroOil**.

Svoji nejbližší čerpací stanici s biopalivy naleznete na www.nevzdavejteto.cz.

eko DIESEL

E85

